

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

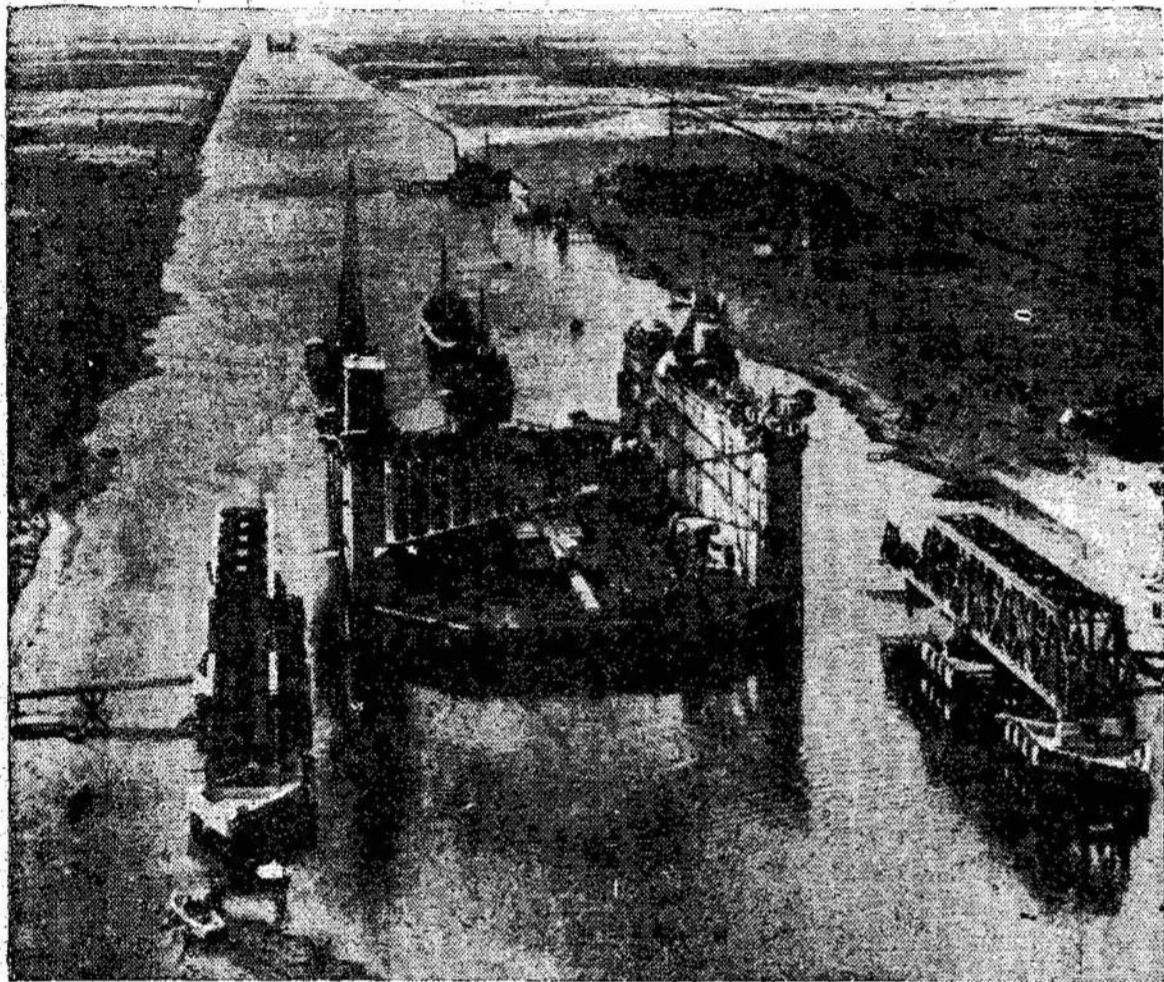
The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada

Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 1,044

PENKTADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 26, 1951, TORONTO, ONTARIO

M E T A I X X

Sueco kanalas, dėl kurio si Egipto žemė, bet britų Egipto, o britai sako, kad jie kontrolės šiandien vyksta di- kariai kontroliuoja jį. Egiptus. Jau įvyko militarinių delis susikirtimas tarp britų tėnai reikalauja, kad britai susikirtimų. Padėtis labai į ir egiptėnų. Kanalas randa- ištrauktų savo kariuomenę iš tempta.

Britų - Egipto Santykiai Ištempė; Egiptas Ruošias Vyrų Mobilizaciją

KAIRAS. — Britų ir egiptėnų santykiai labai įsitempė. Eina gandai, kad Egiptas rengiasi skelbti vyrų mobilizaciją į kariuomenę.

Situacija greitai iškrypo iš vėžių, kuomet Egipto parlamentas užgyrė kabineto pasiūlymą panaikinti britų

Protestuoja Prieš Kišimasi į Egiptą

TORONTO. — Darbo Progresyvės Partijos lyderis Tim Buck pasiuntė užsienio reikalų ministeriui Lester B. Pearson telegramą, kurioje šaukia Kanados valdžią atmesti bile pasiūlymą remti Britanijos pusę Egipte.

Jis nurodo, kad seniau Kanada laikėsi nuošaliai nuo rėmimo Britanijos imperializmo, todėl ji turi ir toliau laikytis nuošaliai.

Egiptas, nurodo jis, turi teisę reikalauti nepriklausomybės. Egipto žmonės ilgus laikus kentėjo po britų imperializmo letena. Jiems nusibodo vilkti svetimų jungą.

egiptėnų sutartį ir siekti, kad britai būtų išvaryti iš Egipto ir Sudano, kurį valdo pusiau britai ir egiptėnai.

Paskelbus sutarties nutraukimą, išsiveržė didžiulės egiptėnų demonstracijos visose eilėse miestų. Buvo užpuolimų ant britų ir jų biznio. Britų kariai, atsakydami į tai, nušovė virš dešėto demonstrantų. Egiptėnams atsisakius tarnauti, britai užėmė geležkelius, kuriais važinėjo britų kareiviai, pasiuntė daugiau kariuomenės ir ginklų, okupavo visus punktus prie kanalo. Karo laivai saugo įplaukas iš abiejų galų. Orlaiviai patruliuoja dieną ir naktį.

Egipto prieplaukų darbininkai atsisako rankas pridėti prie britų krovinių, atsisako patarnauti. Egiptėnai baisiai pasipiktinę britų žygiais.

Britai, prisibijodami, evakuoja šeimynas.

Britų pusę palaiko amerikiečiai, francūzai, ir kiti. Čia kalba eina, žinoma, apie vyriausybes ir jų atstovaujamus šuoksnius. Iš kitos pusės, arabų šalyse auga bend-

ras nusistatymas prieš britus ir kitus europiečius, taipgi amerikiečius. Egiptas šaukiasi į visus arabiškus kraštus sudaryti bendrą frontą prieš tuos, kurie lenda į sveimus reikalus.

Kol kas, aišku, stipros britų militarinės jėgos gali atsikirsti, bet šis užsispyrimas gali visai sužlugdyti britų reikalus visose šalyse, kur jie mažai pageidaujami arba visai nepageidaujami.

Egiptas gali kreiptis į Jungtines Tautas, kas prieš viso pasaulio akis teks britams ir amerikiečiams pasisakyti, ant kiek jie vertina kitų šalių nepriklausomybę.

Egipto valdžia pareiškė, kad ji derės su britais tik tuomet, kuomet jie apleis Egiptą.

Karachi. — Naujas Pakistano premjeras Kvavža Nazimudin pareiškė, kad jis stovi už taikingą sugyvenimą su Indija.

Bet jis reikalauja, kad Kašmiro klausimas būtų išspręstas per balsavimą. Lai Kašmiro žmonės pasisako, kurios pusės jie nori.

Atnaujįnamos Derybos Dėl Paliaubų Korėjoj

MUNSAN. — Abiejų pusių atstovai, kurie vedė derybas dėl vietos ir būdų išlaikymui neutralumo, galų gale susitarė ir pasirašė. Liko tik tai susitikti aukštesiems viršininkams ir pradėti derybas dėl sudarymo paliaubų, kurios nutruko kiek laiko atgal, kuomet amerikiečių orlaiviai išbombardavo Kaesongą, kur vyko derybos.

Iškarto amerikiečiai bandė gintis, kuomet jie buvo kaltinami laužant neutralumą, bet paskiau prisipažino prie dviejų bombardavimų Kaesonge. Taipgi iškilo aikštėn, kad amerikiečiai laikėsi to nusistatymo, kad neutralumas apima tikrai žemę, o

ore jie gali sau lakstyti, kiek nori.

Ginčai ir derybos dėl atnaujinimo derybų paliaubų sudarymui tęsėsi ilgą laiką. Nutarta apleisti Kaesongą ir išrinkti kitą vietą. Dabar derybos eis Panmunjom miestelyje.

Visi taikos šalininkai, o ypač Korėjos žmonės, džiaugiasi, kad galų gale vėl bus tariamasi dėl paliaubų. Gal dabar bus galima susitarti.

Nuo to laiko, kada derybos pakriko, įvyko didelių kovų Korėjoj. Amerikiečiai buvo pasigyrę, kad jie pradėjo didelę ofensyvą. Ta ofensyva, kaip atrodo, išsėmė akyvaizdoj stipraus pasipriešinimo. Paaikškėjo, kad kovos galų negalima tikėtis. Prie to, per tą laiką atsirado kiti neramumų taškai kitose pasaulio dalyse. Gal tas paakstins baigti Korėjos karą, kol dar jis neužsiliepsnojo kitur. Vieną gaisrą lengviau gesinti.

Kita, artinasi žiema, kuri primena, kas atsitiko praėjusią žiemą. Tiesa, amerikiečiai bus geriau pasirengę, bet vistiek aišku, kad žiemą bus daug sunkiau. Korėjiečiai ir kiniečiai geriau kovoją žiemą, negu amerikiečiai. Kas gali žinoti, kas gali ištikti. Juk arti 100,000 nuostolių jau yra.

Reikia tikėtis, kad istorija nepasikartos.

Sako Valdžia Neduoda Tiesos Apie Korėją

Ottawa. — Percy Wright, CCF atstovas, kaltino parlamente, kad valdžia nepraleidžia tiesos apie įvykius Korėjoj.

Jis sakė, kad buvo cenzūros sulaukytos žinios apie keletą kanadiečių, kurie pasigyrė užpuolė korėjiečių šeimą, vyrą užmušė, moterį išprievartavo. Ta žinia pasiekus kanadiečius per Ameriką.

Jis taipgi kritikavo pranešimus. Girdi, tik prieš orlaiviai numušami. Tuo tarpu buvę skelbta Jungtinėse Valstijose, kad amerikiečiai neteko virš 300 orlaivių, o korėjiečiai virš 200.

Protestuoja Prieš Karo Kurstymą

TORONTO. — Visa eilė organizacijų užprotestavo prieš platinimą Kanadoje Colliers žurnalo, kuris paskelbė aprašymui tariamojo Trečio Pasaulinio karo tarp Tarybų Sąjungos ir Amerikos.

Jos nurodo, kad tokios "istorijos" yra nusižengimas prieš taiką ir dėl to žurnalas turi būti uždraustas parduavinėti Kanadoje.

Žurnalas spausdina m a s Jungtinėse Valstijose, bet plačiai platinamas Kanadoje.

Tai vis "Marsalo" davanos. Imperialistai nuodija žmones ne tik gėralais, bet ir literatūra. Kol žmogaus protas sveikas, sunku paversti jį kanuolių pašaru.

EGIPTAS PASIRASYSIĄ NEPUOLIMO SUTARTĮ

LONDON. — Čia pasklido gandai, kad Egiptas ketina pasirašyti nepuolimo sutartį su Tarybų Sąjunga. Kiek tame tiesos yra, žinoma, sunku dabar pasakyti.

Kad tokia sutartis gali būti Egipto galvoje, tai yra rimta priežastis. Sudarydamas tokią sutartį, Egiptas parodytų, kad Sueco Kanalui nėra jokio pavojaus, apie kuri britai taip daug kalba.

Pasidairius Po Kanada

Rinkimnė agitacija pradeda išsismaginti. Ji buvo pri-slopinta, kadangi Ontarijoj lankėsi karalaitė ir visų did-lapių puslapiu buvo užkimš-ti karalaitės Elizabetos ir jos vyro paveikslais.

Smarkina veiklą ir progresyviai. Tiesa, jie nominavo tik keletą kandidatų, bet keli progresyviai kovotojai par-lamente yra didėle paspartis darbo žmonėms.

A. A. MacLeod nominuo-tas Bellwoods apygardoj, o J. B. Salsbergas — St. And-rew apygardoj, South York apygardoj nominuotas Nor-man Penner, winniegiečio aldermano J. Penner sūnus, Darbo Jaunimo Federacijos sekretorius.

Progresyviai kandidat a i pasižada ir toliau kovoti už darbo žmonių reikalus, už taiką ir progresą. Konservai ir liberalai žada kalnus, bet jų pažadų yra dar dides-ni kalnai iš praeities. Jie pas-ku visi užmiršta apie savo pažadus.

Kanados Taikos Kongresas siunčia Ottawa delegaciją lapkričio 12 dieną. Delega-cija kalbės 240,000 žmonių vardu. Tiek tai kanadiečių pasirašė po peticija už pen-kių metų taikos paktą.

Britų Kolumbija, kaip ma-tyti, geriausiai pasidarbo. Ta provincija surinko dau-giausia parašų.

Sugrįžo iš Tarybų Sajun-gos unijų delegacija, išbuvu-si tenai keletą savaičių. De-legacija buvo pakviesta Ta-rybų Sąjungos unijų centra-linės tarybos.

Delegatai spaudos konfe-rencijoje papasakojo, kad jie, keliaudami į Tarybų Sajun-gą, matė daug amerikiečių kareivių Anglijoje, Belgijoje, Francijoje, bet nematė tary-binių kareivių Lenkijoje ar Čekoslovakijoje.

Delegatai rengiasi papa-sakoti unijistams, ką jie ma-tė darbo žmonių valdomoj šalyje.

Windsoro darbininkai ren-giasi rinkti progresyvių žmo-gų į Ontarijos seimelį. Jie nominavo Cyril Prince, veikt-y darbininkų veikėją, Wind-sor-Walkerville apygardoj.

Priimdamas kandidatūrą, jis pareiškė, kad liberalų ir konservatų kandidatai yra atstovai tokių žmonių, kaip Fordo ir Chryslerio presiden-tai, kurie laukė laukia karo.

Netoli nuo jų, sakė jis, yra ir CCF, visuomet palaikanti karinę politiką.

Nels Thibault, nikelio ka-sėjų Sudburio lokalo presi-dentas, siūlo, kad elektros, mainierių, odų ir kailių ir kitų darbininkų unijos su-šauktų konferenciją apkal-bėjimui, kaip būtų galima atgimdyti Kanados Darbinin-ku Kongresą.

Jis sako, kad Kongresas nukrypo kažin kur ir nebesi-rūpina darbininkų reikalais.

Kad jis tiesą sako, aišku bus iš to: Charles Millard, plieno darbininkų unijos di-rektorius, aną dieną prisipa-žino, kad buvo išleista \$500,000 kovojant prieš progresy-ivius mainierių unijos.

Tik pagalvokit, kiek būtų buvę galima atlikti organi-zuojant neorganizuotus darbininkus ar kovojant su sam-dytojais! Dabar gi ta suma buvo išleista skaldymui darbininkų jėgų.

Apskaičiuojama, kad siu-avimo industrijoj Montreale neteko darbo bent 3,000 siu-vėjų. Šlubuoja siuvimo dar-bai ir kituose miestuose.

Visose industrijose, išsky-rus karinę gamybą, jaučia-mas darbų mažėjimas.

Spaudoj buvo pasirodžiu-sios žinios, kad valdžia keti-na išleisti parėdymą, drau-džiantį imonėms nustatyti minimum kainas prekėms. Tuomi pasiremiant, nekuri-os parduotuvės (daugiausia i Hamiltone) buvo paskelbu-sios, kad jos sumažino kai-nas.

Pasirodo, kad jos tai pa-darė tikrai propagandiniu iš-rovavimu. Kainos buvo nu-muštos labai mažam skaičiui prekių ir labai trumpam lai-kui. Greičiausiai dėl to, kad pirkėjų maža, o ne dėl to, kad valdžia pasigyre išlau-šianti grindis kainoms.

Kanadietis

Pasiba Teatro Užv-čiojo k gastroi Lening mos te tuvoje gė Vilr taklius giau k vyko I rybinis chanov riais - tojais odos-a elektr je.

Sudary Tarybi Gynim Klai srities Taikos dėti. mokyti dicitos komja nių or viso 1.

Kon tvirtin jų ins K: Ger vaduo pėdos torius retorii rajonc J Afo

100-Elekt

VIL jaunia — Vil lių fak delį se ma: n buvo i tiklis s

Mėn imonė, tūksta dienon rio bu Nr: 1,

lių ga lų. N nauji naujos neį bu riu Ta Netru pradec detalė rinkiri džiū ir po ski tikliai įsisavi šis. Fə skaitil daugie univer lektro su vil

Kaip Eina Prisiruošimas Liaudies Balso Vajui

Lapkričio 1 d. prasidės Liaudies Balso vaju. Tuo reikalu išsiuntinėta ir dar siuntinėjama Liaudies Balso budavotojams laišku bei va-jaus veiklai reikalingos blan-kelės. Labai galimas daiktas, kad yra gerų Liaudies Bal-so draugų, kurie, dėl vieno-ki ar kitokių priežasčių, bus negavę vaju reikalu laiškų. Tokius draugus ir drauges prašome atsiliepti, sutikti patalkininkauti bei paremti Liaudies Balsą.

Liaudies Balso budavoto-jai iš įvairių vietovių jau at-siliepė pranešdami, kad prisiruošimas vajui eina visu smarkumu. Pirmiausia atsiliepė winniegiečiai pareišk-dami savo kilnų pasiryžimą vaju pravedimui ir išlaiky-mui jų rajone LB Istorinės Trofėjos. Šiomis dienomis A. Diksonas pradėjo patvirtinti jų ryžtingumą, prisiūsdamas surinktų aukų.

Tolimųjų Kanados vakarų draugai, iš Vancouverio praneša, kad jie lygiai ryžtingai ar dar ryžtingiau už winniepe-giečius užsimeję pravešti va-jų. Jie planuoja suruošti net kelis parengimus dėl Liau-dies Balso ir atsišaukė į draugus paaukoti dienos už-darbį dėl Liaudies Balso iš-laikymo. Padarė ir pradžia. Draugas A. Grinkus prisiun-tė nuo LLD 126 kp. \$50.00 aukų.

Diāmiesčių, Montrealo ir Toronto, draugai kiek lėčiau ruošiasi vajui. Montrealie-čiai - verduviečiai dar tik grupuojasi, o torontiečiai praieitą sekmadienį, LLD 162 kuopos susirinkime nuoširdžiai aptarė Liaudies Balso reikalus, suorganizavo kelio-likos draugų vaju komite-tą ir leidžiasi veiklon. Yra numatoma, kad šiame vajuje, kaip ir kituose, iškils darbš-čių ir ryžtingų vajuininkų.

Iš Jungtinių Valstijų jau atsiliepė eilė draugų bei or-ganizacijų. Draugė Anna Bunkus, iš Newark, N. J., pirmoji atsiliepė, pareiškda-ma sutikimą darbuotis kaip vajuininkė. Ji praeityje puik-iai pasidarbo ir netenka abejoti, kad ir šiame vajuje ji bus pirmųjų vajuininkų eilėje.

Detroito apylinkės lietu-viai per A. Kuprevicę, Ham-tramck, Mich., nuo LLD 188 kp. prisiuntė \$25.00 aukų. Neabejotina, kad detroitie-čiai ir toliau tęs vaju veik-lą. Jų apylinkėje yra gražus būrys LB skaitytojų ir gerų vajuininkų.

Chicago draugai irgi gra-žiai pasiruošė ir jau veikia vajuje. Jie subūrė gražų būrį LB budavotojų, kurie pasi-ryžę pasekmingai pravešti vaju didžiojoje Chicagoje.

Taipgi eilė draugų ir drau-gių atsiliepė iš įvairių vieto-vių, kurie pavieniai leidžiasi į vaju veiklą.

Su lapkričio mėn. pirma LB laida pradėsime skelbti kur kaip eina vaju darbai, bei iš ko kiek gauta vaju darbo rezultatų. Visus LB budavotojus, vajuininkus ir rėmėjus prašome kiek galint reguliariau pranešti, kaip eina vaju veikimas ir gau-tas naujas prenumeratas, su-rinktas aukas bei atnaujintas prenumeratas prašome taip greitai prisiūsti, kaip tik bus gauta. Reguliariai gaunamos žinios ir vaju darbo rezul-tatai daug patarnauja bend-rai vaju eigai.

Administracija

ATLEIS 120,115 VALST. TARNAUTOJŲ

Tokioje. — Ministrų kabi-netas užgyrė biliu, kuris pra-vestas įstatymu paleistų iš darbo 120,115 valstybės tar-nautojų. Būtų atleista daug gelžkeliečių ir kitų valdžios darbininkų, bet ne valdinin-ku.

Mrs. Felice Bonadio, baltimo-rietė, parašė savo vyrui, kurs kariuola Korėjoje, laišką. Jis yra 40 metų ilgio. Ji sunau-dojo du butelius rašalo, sudi-lino tris plunksnas. Parašyti laišką truko tris savaites. Tikri "dzyvai".

Vancouveriečiai Pradeda Darbą L. B. Vajuje

VANCOUVER. — Mūsų reguliariame susirinkime Liaudies Balso administraci-jos kvota buvo apdiskusuo-ta ir priimta su entuziazmu. Mes tikri, kad sukelsime \$350.00 ir gausime 10 naujų skaitytojų.

Buvo padaryti planai dėl vaju. Pirmiausiu mūsų žy-giu buvo — mūsų pačių ki-šeniai. Mes pasižadėjome pa-aukoti dienos uždarbį.

Taipgi nutarėm turėti pa-rengimus. Vienas įvyks spal-lių 27 dieną, vienas lapkričio mėnesi, o gruodžio mėnesį bus kas tai didelio, kad viršyti kvotą.

Kuopa užgyrė penkių di-džiųjų jėgų taikos paktą. Mū-sų nariai surinko 800 parašų.

Kadangi provincijos pro-kuroras Gordon Wismer greitu laikur apsvartys, ką daryti su John Joseph Dil-lane, kuris buvo nubaustas tik \$250 už nužudymą lenko lumberdžekio Stanley Deren, nors buvo įrodyta jo kaltė, tai kuopa pasiuntė prokuro-rui užgyrimo laišką.

Čia buvo užmuštas vienas lietuvis, kurio užmušėjas ne-nubaustas.

Minėtas lenkas buvo už-muštas ant gatvės, kuomet užmušėjas puolė jį kaip "pur-viną forneri".

R. Whyte

GALIMA UŽSISAKYTI

Gautų iš Tarybų Lietuvos Šių Leidinių:

PO GIMTUOJU DANGUM

Brošiūra vaizdžiai aptarianti ir paveikslais pavaizduo-janti Tarybų Lietuvos gyvenimą ir ten sugrįžusių įsikū-rimą, 80 puslapių. Kaina 35 centai. Platintojams, užsi-sakantiems šešias ar daugiau, skaitome po 25 centus.

Nedidelis kiekis tik ką gautos knygos

Tarybų Lietuvos Socialistinės Respublikos Dešimtmetis

Parašė: A. Sniečkus, M. Gedvila ir J. Paleckis

Tai puiki apžvalga Tarybų Lietuvos gyvenimo minint dešimtmetį. Turtinga faktais iš įvairių gyvenimo ir kū-rybos sričių. Knyga gražiu audeklo kietu viršeliu, 116 puslapių. Kaina 80 centų.

Perkant abi kartu — \$1.00.

TARYBŲ LIETUVA 1940-1950

ALBUMAS

Išleistas praeitais metais, minint Tarybų Lietuvos De-šimtmetį. Jame telpa apie 500 paveikslų iš Tarybų Lie-tuvos gyvenimo, kovų ir kūrybos sričių. Formatas 13 1/2 x 19 colių. Gražiai meniškai sutvarkytas. Audeklu dengtas storas, minkštas, gražus viršelis. Puikus isto-rinis leidinys. Kaina \$5.00. Prisiuntus mokestį su užsa-kymu, persiuntimą mes apmokėsime. Skubėkite užsisa-kyti, nes jau tik keliolika belikę.

Užsakymus prašome siųsti LIAUDIES BALSŲ vardu P. O. Sta. C. Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada

TARYBŲ LIETUVOJ

Pasibaigė Leningrado Teatro Gastrolės

Užvakar spektakliu "Trečiojo kurso studentas" baigė gastroles mūsų respublikoje Leningrado Valstybinis dramos teatras. Per išbūtą Lietuvoje mėnesį teatras surengė Vilniuje ir Kaune 62 spektaklius, kuriuos aplankė daugiau kaip 32,000 žiūrovų. Įvyko Leningrado artistų kūrybiniai susitikimai su stachanovininkais bei inžinieriais - technikiniais darbuotojais. Eidukevičiaus vardo odos-avalynės kombinate ir elektros skaitiklių gamykloje.

(ELTA)

Sudaryta Srities Komisija Tarybiniam Taikos Gynimo Komitetui Padėti

Klaipėda. — Čia sudaryta srities komisija Tarybiniam Taikos gynimo komitetui padėti. Į ją įėjo darbininkų, mokytojų, kompozitorių, medicinos darbuotojų, partinių, komjaunimo ir profsąjunginių organizacijų atstovai, iš viso 11 žmonių.

Komisijos pirmininku patvirtintas Klaipėdos mokytojų instituto direktorius K. K. Gerulaitis, pirmininko pavaduotoju — partijos Klaipėdos srities komiteto sekretorius J. Grigolavičius, sekretorium — partijos šilutės rajono komiteto sekretorius J. Afonsjeva.

(Tiesa)

100-tūkstantasis Elektros Skaitiklis

VILNIUS. — Vakar viena jauniausių sostinės įmonių — Vilniaus elektros skaitiklių fabrikas — pažymėjo didelį savo gamybinį pasiekimą: nuo bandomojo stendo buvo nuimtas elektros skaitiklis su numeriu 100,000.

Mėnuo iš mėnesio auga ši įmonė, išleidusi vakar simtą tūkstantąjį skaitiklį. Tomis dienomis, kada nuo konvejerio buvo nuimtas skaitiklis Nr. 1, įmonė daugumą detalių gaudavo iš kitų gamyklų. Nuo to laiko čia gimė nauji cechai, sumontuotos naujos mašinos, kurios įmonei buvo prisiųstos iš 42 įvairių Tarybų Sąjungos miestų. Netrukus jau visa gamyba, pradedant smulkiausiais detalėmis ir baigiant jų surinkimu, vyko vietoje. Iš pradžių įmonė teikė tik vieno tipo skaitiklius. Dabar skaitikliai gaminami trijų tipų; įsisavinama dar viena jų rūšis. Fabrikas pagamins 4,000 skaitiklių naujai statomiems daugiaaukščiams Maskvos universiteto rūmams. Visi elektros skaitikliai juose bus su vilniško fabriko ženklais.

Įmonė ne tik plečia gamybą, bet siekia sumažinti gaminių savikainą. Pažymėtina, kad prieš metus vienas skaitiklis atsieidavo valstybei 32,3 procento brangiau, negu šiuo metu.

Fabrike išaugo eilė puikių darbo pirmūnų. Stachanovininkės reguliuotojos A. Ivanova, A. Rastenytė ir M. Buivydaitė iškėlė vertingą iniciatyvą — paimti bandomuosius stendus socialistinėms apsaugoms. Jaunas įmonėje išaugęs meistras A. Blažys atlieka sudėtingiausius uždavinius, reikalaujančius aukštos kvalifikacijos.

Inžinierius E. Titovas

Vilniaus Rašytojų Delegatai

Įvyko Vilniaus miesto rašytojų susirinkimas, skirtas išrinkti delegatams į Lietuvos Respublikinę taikos šalininkų konferenciją.

Pirmasis žodis suteikiamas

(ELTA)

Kovoje Už Didį Taikos Reikalą

Tai buvo Berlyne. Du milijonai įvairių tautų ir rasijų jaunuolių, suvažiavę iš 104 šalių, davė priesaiką būti ištikimais taikos kovotojais. "Mes prisiekiami! Mes prisiekiami! Mes prisiekiami!", — galingai nuskambėjo įvairiomis kalbomis milijonų balsas po visą pasaulį.

Gili prasmė yra tame, kad Pasaulinis jaunimo festivalis įvyko Berlyne, mieste, kur prieš šešerius metus Tarybinės Armijos kariai pribai gė fašistinį žvėrį. Tame pat Berlyne dabar susitinka jaunuoliai iš Tarybų Sąjungos, Kinijos, Amerikos, Anglijos, Prancūzijos, kolonijinių Afrikos kraštų, Indijos. Jų lūpose žodžiai: "Taika. Draugystė. Stalinas!"

Amerikos - Anglijos imperialistai įvairiais būdais bandė suardyti šią jaunimo manifestaciją, sutrukdyti šį įspūdingą kovotojų už taiką susitikimą. Kada negelbėjo šmeižtai ir grasinimai, imperialistai ėmėsi teroro ir klastos. Anglijos ir Prancūzijos vyriausybės, bijodamos galingos visuomenės pasipiktinimo bangos, buvo priverstos išduoti visas eilei festivalio delegatų. Bet čia pat buvo sudarytas klastingas planas delegatams atgal iš pusiaukelės sugrąžinti. Į festivalį vyko Prancūzijos liaudies didvyrė Raimonda Džen — mergina, kritusi ant geležinkelio bėgių ir neleidusi pravažiuoti kariniam ešelonui. Belgijoje Raimonda buvo sulaukyta policijos. Merginai neleido vykti į Vokietiją. Tas pats dėjosi Austri-

rašytojui J. Šimkui. Jis kalba apie nepalenkiamą tarybinės liaudies valią apginti taikos reikalą, apie viso žemės rutulio geros valios žmonių didžiulį siekimą taikos ir nurodo į tarybinių rašytojų kilnų vaidmenį kovoje už taiką.

Po Tarybinio Taikos gynimo komiteto nario rašytojo A. Venclovos kalbos rašytojas J. Baltušis pateikia pasiūlymą išrinkti delegatams į Lietuvos Respublikinę taikos šalininkų konferenciją nuo Vilniaus rašytojų draugus A. Venclovą, J. Šimkų, Stalininės premijos laureatą T. Tilvytį, V. Mozūriūną, K. Korsaką, V. Mykolaitį-Putiną, V. Valsiūniene, V. Šulcaitę, V. Grybą. Šį pasiūlymą karštai paremia susirinkusieji. A. Venclova taip pat siūlo išskirti delegatų į Lietuvos Respublikinę taikos šalininkų konferenciją drg. J. Baltušį.

Apart to susirinkimas išrinko komisiją Tarybiniam Taikos gynimo komitetui padėti ir narius į Vilniaus sritinę ir Vilniaus miesto komisijas Tarybiniam Taikos gynimo komitetui padėti.

(ELTA)

Mokytojai Apdovanoti Ordinais ir Medaliais

Pagal TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Įsaką už ilgametį ir nepriekaištingą darbą apdovanoti Tarybų Lietuvos mokyklų mokytojai sekančiais:

Lenino Ordinu

1. Vainikonienė Marcelė, Simano d. — Kauno srities Kazlų Rūdos rajono Veiverių vidurinės mokyklos mokytoja.
2. Zeikus Vincas, Tomo s. — Kauno srities Vilkaviškio rajono Antupio pradinės mokyklos vedėjas.
3. Ivanova Olga Dmitrijevna, — Vilniaus srities Pabradės rajono Pabradės vidurinės mokyklos mokytoja.
4. Tiganovas Sigismundas, Adolfo s., — Kauno srities Simno rajono Simno vidurinės mokyklos direktorius.

Darbo Raudonosios Vėliavos Ordinu

1. Bagdonienė Ona, Baltaus d. — Kauno srities Kazlų Rūdos rajono Bubautišio pradinės mokyklos mokytoja.
2. Bartuškienė Sofija, Marcelino d. — Vilniaus srities Vievio rajono Vievio vidurinės mokyklos mokytoja.
3. Bžozovska Aleksandra Timofiejevna, — Vilniaus miesto septynmetės mokyklos Nr. 5 mokytoja.
4. Blažaitienė Teklė, Jurijaus d. — Kauno srities Kauno septynmetės mokyklos Nr. 4 mokytoja.
5. Brazaitis Juozas, Mykolo s., — Vilniaus srities Švenčionių rajono Krivasalio pradinės mokyklos vedėjas.
6. Budrevičius Vincas, Jurgio s., — Vilniaus miesto Salmėjos Nėries vardo viduri-

sai ir pasaulinės studentų sporto žaidynės. Jos pasibaigė pilnutiniu tarybinis jaunųjų menininkų ir sportininkų triumfu.

"Sėkti didžiosios Tarybų šalies pavyzdžiu! Reikalauti, kad būtų sudarytas Taikos Paktas tarp penkių didžiųjų valstybių! Visas jėgas — kovai už taiką, demokratiją, socializmą!" — su tokiomis mintimis skirstėsi iš festivalio tūkstančiai jaunuolių. Tie, kurie buvo prasiveržę į Berlyną pro imperialistinių šalių policijos kordonus, atsiseivkindami su mumis, žadėjo dar ryžtingiau kovoti už taiką.

Festivalis nepaprastą jėga parodė viso pasaulio pažangiojo jaunimo draugystę, jo pasiryžimą kovoti už taiką, jo meilę didžiajam taikos vėliavininkui, geriausiam jaunimo draugui Josifui Visarionovičiui Stalinui.

St. Butautas

J. Lagunavičius

TSRS nusipelnę sporto meistrai, Berlyno festivalio dalyviai.

nės mokyklos mokytojas.

7. Butėnaitė Marija, Pilypo d., — Klaipėdos srities Plungės rajono Plungės pradinės mokyklos Nr. 2 mokytoja.
8. Vaitkevičienė Zofija, Antano d., — Kauno srities Kauno pradinės mokyklos Nr. 11 mokytoja.
9. Vargonaitė Marcijona, Antano d., — Šiaulių srities Kuršėnų rajono Žaigėnų pradinės mokyklos mokytoja.
10. Vasilėkienė Leokadija, Antano d., — Vilniaus miesto septynmetės mokyklos Nr. 5 mokytoja.
11. Vinciusas Jonas, Adomo s., — Vilniaus srities Švenčionių rajono Švenčionių septynmetės mokyklos direktorius.
12. Grebenkovas Steponas, Ilarionovičius, — Kauno srities Kauno vidurinės mokyklos Nr. 10 mokytojas.
13. Greimas Jonas, Antano s., — Kauno srities Vilkaviškio rajono Paežerių pradinės mokyklos vedėjas.
14. Grigorjeva Natalija, Ivanovna, — Kauno srities Prienų rajono Prienų septynmetės mokyklos direktorius.
15. Lukoševičienė Paulina, Domo d., — Šiaulių srities Šeduvos rajono Prastavonių mokyklos vedėja.
16. Mačiūnas Andrius Juozas s., — Kauno srities Naimiesčio rajono Šilgalių pradinės mokyklos vedėjas.
17. Milaševičienė Bronė, Kazimiero d., — Vilniaus srities Zarasų rajono Zarasų vidurinės mokyklos Nr. 1 mokytoja.
18. Nemanis Petras, Prano s., — Šiaulių srities Ramygalos rajono Glebauskių pradinės mokyklos vedėjas.
19. Plaušinitis Vincas, Jono s., — Klaipėdos srities Sedos rajono Sedos vidurinės mokyklos mokytojas.
20. Plurgienė Apolonija, Jono d., — Šiaulių srities Šeduvos rajono Pakalniškių pradinės mokyklos vedėja.
21. Pranskūnienė Emilija, Ignoto d., — Šiaulių srities Panevėžio vidurinės mokyklos Nr. 4 mokytoja.
22. Čemodanova Jekaterina, Andrijevna, — Vilniaus miesto septynmetės mokyklos Nr. 13 mokyklos dalies vedėja.

(Bus daugiau)

Respublikiniai Liaudies kūrybos namai organizuoja Vilniuje pasitobulinimo kursus chorvedžiams. Kursuose dalyvaus apie 60 klausytojų iš respublikos įmonių, kolūkių, kultūros - švietimo įstaigų chorų.

Kursų metu bus skaitomas ciklas politinio lavinimosi ir specialaus pobūdžio paskaitų. Numatomas išleisti specialus metodinis laiškas "Muzikinis auklėjamas darbas meno saviveiklos choruose".

V. Indrikonis

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75.

Atskira kopija 6 centai.

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

SMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: PLaza 4358

KITIEMS, TA "GLOBE" JAU NUSIBODO

Imperialistinės valstybės su Jungtinėmis Valstijomis nori pasiimti savo globon visas šalis, kurios dar tebėra kapitalistų rankose. Jos steigia bazes, organizuoja blokus po savo vadovybe, ginkluoja jų žmones. Jos persistato geriausias draugėms. Bet tos šalys, kurios buvo jų globojamos, pradeda reikalauti laisvės iš tos globos.

Indija vargais negalais atsikratė tos globos. Eina kovos Burmoje, Malajose, Indokinijoje. Pradėjo kelti galvą Iranas, Egiptas, Irakas ir kitos globojamos šalys.

Imperialistų globa yra susirišusi su išnaudojimu. Pavyzdžiui, Irane imperialistai grobėsi alieju. Jie primetė iraniečiams truputį ir viskas. Egipte jie išnaudoja kanalą. Sudane britų kapitalistai taipgi gražiai šienaujasi.

Jeigu pažvelgti po visą pasaulį, visur galima matyti, kad tos globojamos šalys yra labai atsilikusios. Nėra industrijos, o jei kokia yra, tai svetimšalių rankose. Vietiniai žmonės baisiai išnaudojami. Jie skursta varge ir tamsoje.

Bet masės globojamų azijiečių, afrikiečių ir kitų pradeda pamatyti ir bruzdėti.

KODEL ŠIANDIEN GERIAU

Visi šiandien pripažįsta, kad gyvenimas daug geresnis, lengvesnis, negu buvo, bet nedaugelis galvoja, kodėl šiandien gyvenimas geresnis. O tai labai svarbu. Kitose šalyse gyvenimas nepagerėjo, o pablogėjo.

Kai kas mano, kad gyvenimas pagerėjo už tai, kad Kanada praturtėjo karo metu. Tame yra kiek tiesos, bet toli gražu ne visa. Pavyzdžiui, kada kurios korporacijos pelnas paauga, ar daug geriau jos darbininkams, jeigu jų darbo sąlygos tos pačios ir atlyginimas tas pats?

Kanadoje gyvenimas šiandien geresnis dėl to, kad Kanados darbininkai yra toli pažengę unijizme. Šiandien didžiojoje industrijoje darbininkai dirba tik 40 valandų į savaitę, dirba daug lengviau, o uždirba jėi ne daugiau, tai ir nemažiau, lyginant proporcingai, kiek dabar vertas doleris. Pavyzdžiui, kiek metų atgal darbininkas dirbo 60 valandų į savaitę ir uždirbo kokius \$25.00 į savaitę, o dabar jis gauna \$50.00 už 40 valandų darbo. Trumpesnės darbo savaitės, reikiama darba tūkstančiams darbininkų. Jei ne tas, šiandien būtų daug daugiau bedarbių.

Tą reikia turėti mintyje ir rengiantis rinkti Ontarios parlamentą. Reikia rinkti tuos žmones, kurie gali padėti darbininkams tvirtėti organizaciniai. Tik tuomet bus geri ir kapitalistų pažadai.

JIE NE TIK KALBA

Liaudies Balse tilpo ir vėl telpa straipsniai, pasakoja apie didelius kanalus, elektros stotis Tarybų Sąjungoje. Kasami kanalai virš 1,000 kilometrų ilgio. Sodinami apsauginiai miškai, kad sulaukyti vėją, padidinti drėgmę. Per keletą metų bus iškasta visa eilė ilgiausių kanalų.

Pas mus jau virš 20 metų kalbama apie gilinimą St. Lawrence upės, apie pastatymą didžiulės elektros stoties. Kartais atrodo, kad jau tikrai kas nors bus. Žiūrėk, ir vėl nieko.

Buvo pasirodžiusios kalbos, kad Kanada viena imsis už darbo. Vėliausi pranešimai, tačiau, visai be entuziazmo. Ar tik nebus ir vėl tas pats, kaip kad buvo daug kartų praityje, — tiktai kalbos. Galingos grupės kapitalistų priešinas tam projektui ir galimas daiktas, kad jos laimės.

KAS NAUJO PASAULYJE

Irano premjeras Mossadeghas trumpai ir stačiai pasakė Saugumo Tarybai, kuri ėmėsi svarstyti britų skundą prieš Iraną, kad Irano-Britanijos ginčas dėl aliejaus nėra jos biznis. Bešališkai žiūrėti, taip ir yra.

Irano valdžia sutinka derėtis su britais dėl atsilyginimo už jų įdėtus pinigus. Ji taipgi sutinka derėtis dėl biznio. Tai du klausimai, kurie gali būti diskutuojami.

Kas liečia nacionalizaciją, Iranas turi tokią pat teisę nacionalizuoti aliejaus industriją, kaip kad britai turėjo teisę nacionalizuoti savo šalies industrijas. Britai galėtų protestuoti, jeigu Iranas atsiskaitytų kompensuoti. Bet Iranas neatsisako.

Saugumo Tarybos nariai tikrai džiauna ant tvoros bandydami priversti Iraną pasilikti svetimų dominacijoj.

Britai, francūzai ir amerikiečiai stipriai suriko prieš egiptiečius, kurie nori iškraptinti britus iš savo krašto. Girdi, taip negalima. Suartys turi būti gerbiamos.

Aišku, sutartys turi būti gerbiamos. Bet ne visada būna galima. Būna sutarčių, kurios nėra jokios sutartys, bet prievarta. O Egipto sutartis yra viena iš tokių. Ji buvo padaryta tokiose sąlygose, kuriose Egiptas mažai ką galėjo pasakyti.

Be abejonės, egiptiečių demonstracijos, deginimas britų nuosavybės, užpuolimai ant asmenų — nėra girtinas dalykas. Bet tas pats įvyksta visur, kur susidaro tokia situacija. Tik susipratę darbininkai, gerai organizuoti, gali gražiau, bet sekmingiau parodyti savo protestą, skelbdami tvarkingus streikus.

Kalbant apie sutartis, aiš-

ku, galima užsiminti ir apie amerikiečius. Jie turėjo didelį karą, kol atsipalaidavo — britai nėjo geruoju. Keista, kad tie patys amerikiečiai dabar elgiasi visai ne taip, kaip jie elgėsi daug metų atgal.

Tautinių pasiluosavimų kovos istorija ilga, kaip ir klasių kovos istorija.

Kraštutiniai Pakistano nacionalistai nužudė Pakistano premjerą Kaną. Jie sako, kad Kanas buvęs perminkštas, nusileisdamas Indijai ginče dėl Kašmiro. Jie reikalauja griežtos politikos.

Britai sako, kad Kanas buvo britų ir amerikiečių simpatikas. Yra žinoma, kad britai ir amerikiečiai daugiau simpatizavo Pakistanui, negu kad Indijai. Premjeras Nehru, kaip žinia, vėliausiu laiku virto vakarų politikos kritiku.

Taipgi, čia gali būti mišinys motyvų.

Kašmiro klausimas neturi tokios didelės tarptautinės reikšmės, bet jis yra didelis pavojus Pakistano ir Indijos santykiams. Abi pusės savinasi ir nemanoma nusileisti. Komunistų siūlymas, kad būtų praveistas balsavimas, kurios pusės nori kašmiriečiai, neranda pritarimo abiejose vyriausybėse.

Įdomus dalykas vystosi Vokietijoje. Spauda mažai rašo apie tai, bet tikrai dėl to, kad tas jai nelabai patinka.

Rytinės Vokietijos premjeras kiek laiko atgal pasiūlė Vakarinės Vokietijos premjerui užvesti derybas dėl apvienijimo abiejų Vokietijos dalių. Į tai atsakydamas Vakarinės Vokietijos arba Bonn valdžios galva premjeras Adenaueris patiekė 14 punk-

tų memorandumą Rytinės Vokietijos valdžiai.

Aną dieną Rytinės Vokietijos premjeras Grotewohl pasiūlė savo parlamentui priimti tą memorandumą, o parlamentas vienbalsiai priėmė. Jis taipgi pasiūlė, kad būtų pradėtos derybos su Bonn valdžia dėl smulkmenų.

Adenauerio planas, be abejonės, pirmą vietą reikalauja visuotinių rinkimų visoje Vokietijoje į centralinį parlamentą po tarptautine priežiūra.

Nežinia dar, ką Adenaueris ir jo kabinetas pasakys, bet jo programos ar reikalavimų priėmimas tą klausimą iškelia, rimton padėtin. Adenauerio valdžia bus priversta pasirodyti, ar ji rimtai žiūri į Vokietijos vienybę.

Entuziazmas vokiečių tarpe už vienybę labai didelis. Manoma, kad 90 nuosimčių remia Grotewohlo idėją.

Didžiausia kliūtimi gali būti amerikiečiai ir britai, kurie nori paversti Vakarinę Vokietiją antitarybine baze.

Pabėgimai šiandien įėjo į madą visur. Įdomu, kad į aną pusę "geležinės užuolaidos" irgi pabėga ir daugiausiai inteligentai.

Neseniai britų spauda buvo sukėlus triukšmą, kada du diplomatai dingę: Manoma, kad jie bus už "geležinės užuolaidos". Dabar vėl plačiai rašoma, kad du mokslininkai su šeimomis dingę be žinios. Manoma, kad jie bus irgi už užuolaidos.

Tikėtis, ar ne, bet Jungtinės Valstijos yra šalis, kur visko galima tikėtis.

Štai aną dieną vyras 33 metų amžiaus negyvai užplėkė 64 metų moterį, varydamas iš jos lauk kipsą.

Jis davė jai su bizūnu tiek, kad ta mirė ant vietos. Žmona, 35 metų amžiaus, irgi smarkiai sukapojo, kuri vėliau mirė.

Tą viską padarė religinis fanatikas Curtis Lennander, Minnesotos valstijoje. Ir jis tą atliko religiniame susirinkime. Kiti, matyti, tuose ceremonijų žiūrėjo. Kažin, ar jie matė tą "kipsą" pabėgant?

Sąjungininkai susilaukė naujos bėdos. Pabėgo keli jugoslavai. Jie dabar nežino, ką su jais daryti.

Matote, gali būti Tito oponentai su simpatijomis komunistams.

Aną dieną maršalas Tito nusiskundė, kad popiežius nemyli jo. Kaip jis nesigeria imperialistams, vistiek jis "nekošer".

RUDENI!

J. JANONIS

Gervės kliurksi, skristi skuba.
Sako, jos nuo šalčio bėga.
Saulė skruostai ar įdubę.
Visi velkasi sermėgą.

Aš apsivelku rudinę
Ir, atraitęs vieną kišką,
Drožiu basas per purvynę
Į slaptingą tamsų mišką.

Medžiai stovi be kepurų,
Lyg prieš antstolį valstiečiai.
Aš į aukštį pasižiūriu:
Saulė dingus, nebešviečia.

Staugia, kaukia piktas vėjas.
Greit man šalta pasidaro.
Drožiu, mišką apžiūrėjęs,
Į bakūžės šiltą dvarą.

Pastabos

Sunku tikėti, bet faktas, kad Kanados buržuazija rengia buvusius nacius karui.

Kanada dar nepasirašius taikos sutarties su Vokietija, o jau rikiuojasi nacius bendram karui.

Tik keli metai tepraėjo nuo to laiko, kada kanadiečiai žuvo nuo nacių kulku, o jau tas viskas užmiršta. Naciai jau draugai.

Nemanykit, kad čia koks išsigalvojimas.

Generolas Kurt Meyer buvo nacis, esėsininkas. Kanadiečių teismo buvo nuteistas sušaudyti už žudymą kanadiečių belaisvių. Tiesa, vėliau mirties bausmė buvo dovanota, bet paliktas kalėti iki gyvos galvos.

Šiomis dienomis jis išsiųstas Vokietijon. Visi sako, kad tai su tikslu išlaisvinti jį, kad vėliau jis galėtų vadovauti naujoms nacių gaujoms.

Siuvyklos siuvančios uniformos būsimiems vokiečių kareiviams.

Prieš tokį valdžios žygį protestuoja daugelis organizacijų. Jų tarpe smarkų balsą kelia legionieriai, jų lyderiai.

Ir kaip neprotuoti? .

Juk tai baisu. Kanadiečiai vėrčiami tapti draugais tik ką buvusių priešų ir rengtis karti prieš tuos, kurie kartu liejo kraują ginant pasaulį nuo baisiojo nacizmo.

Baisus apsvertimas kojomis aukštyn.

Keisti dalykai dabar pasaulyje.

Štai britai šiuo metu kariuomenę į Korėją ir sako, kad tai už Korėjos nepriklausomybę.

Bet kada Egiptas prašo pilnos nepriklausomybės, tai ir kalbėti nenori.

Ar tas neparodo, kokia veidmainystė egzistuoja?

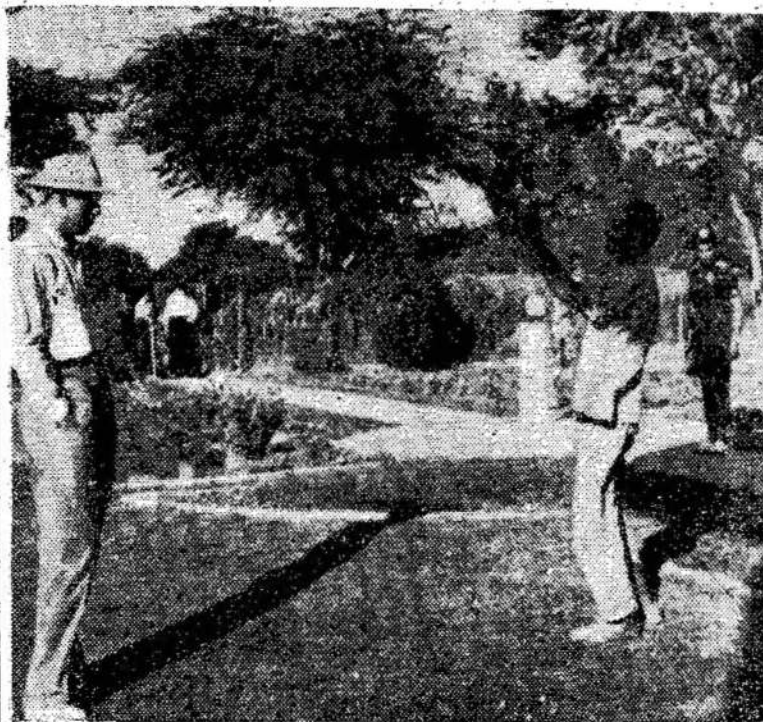
Kada Iranas buvo pakėlus reikalavimą, kad Tarybų Sąjunga ištrauktų kariuomenę iš Irano, tai britai ir amerikiečiai nemiegojo, kėlė baisų skandalą Jungtinėse Tautose.

O man atrodo, kad Tarybų Sąjunga turėjo didesnę priežastį turėti savo kareivius Irane, kaip britai Egipte, jeigu jau kalbėti apie kokį nors saugumą.

Iranas rubežiuojasi su Tarybų Sąjunga, o Egiptas randasi labai toli nuo Britanijos.

Ne taip lengva šiandien suprasti, kas dedasi pasaulyje.

J. Y.

Aliejaus valymo įmonės darbininkas Abadane pasitinka Husseiną Makkį, kurs vadovavo judėjimui už nacionalizavimą aliejaus industrijos Irane, kurią kontroliavo britai. Britai buvo priversti paleisti Iraną.

Ką Kiti Rašo

Apie Gedimą Viršūnę

Chicago "Daily News", editoriale spalį 15, rašo:

"James Finneganas, kaip federalės valdžios mokesčių rinkėjas, pasielgimas yra skandalingas ir baurus. Ne daug geresnio galima pasakyti ir apie išdo sekretorius Snyder ir prezidento Trumano ryšius su juo".

Nors įstatymai draudžia valdžios pareigose esantiems imti mokesčių iš kitur, kad ir už teisėtą aptarnavimą, Finneganas gaudavo bent \$35,000 metinių įeigų "iš kitų šaltinių."

Federalė grand džiūrė kaltina jį trim punktais. Tarpe kita ko, ir kyšių ėmimo.

Nežiūrint kaip teismas išspręs Finnegano bylą, sako "Daily News",

"Liudymai pereitą savaitę Kongresinei komisijai padės viršūnę Trumano administracijos labai nesmagion pozicijon".

Tai jau nebus pirmas sykis.

Išdo sekretorius Snyder liudijo, kad jis norėjęs atskratyti Finnegano, o pats Finneganas liudijo, kad jis siūlęs rezignaciją kelis kartus, bet ji nepriimta.

Jei tas teisybė, tai p. Snyder kreivai liudijo.

Finneganas sakė, kad pats prezidentas Trumanas reikalavo jį pasilikti pareigose, grand džiūrė apkaltino Finneganą kyšių ėmimo.

Raymond Moley rašo, jog kada Finneganas, pagalius, rezignavo, Snyder sakė, kad rezignacija buvus liuosnori. Taigi, jis nereikalavo Finneganą rezignacijos.

Kokioje šviesoje persistato vyriausybės viršūnės.

O kaip garsiai Washingtonė šaukiama apie kitų kraštų valdžių blogumą, nedorybes.

Jei mūsų vyriausybinkams bent kiek rūpėtų dorinimas valdžių, jie pradėtų tai namie.

Riksmu prieš kitas šalis, ar bauginimu komunizmu, o ir komunistų persekiojimu, negi pataisys savo padėtį, o taisydas labai reikalingas.

— Vilnis.

Taip Atvirai

"Wall Street Journal" reiškia baimės, jog Egipte ir Amerikos interesams grėšia pavojus. James Farley, su savo coca-cola ir pepsi-cola, gražiai pelnėsi Egipte ir kitur Artimuose Rytuose. General Motors taip jau. Daugiausia tačiau pelnosi aliejaus interesai.

Dabar tai gali užtrūkti.

Egipto laikraščiai skelbia, jog tuose gėraluose esą "kiaulės kraujo". Musulmonai šalinasi kiauliu, o ką kalbėti apie gėrimą jų kraujo.

Mr. Farley biznis dėlto skaudžiai užgautas.

Clifton Utley sako, jog negalima leisti egiptiečiams išvartyti britų armiją iš savo žemės.

Dėlko? Dėl pavojaus demokratijai? Dėl pavojaus civilizacijai?

Nereiks tų baikų.

Štai dėlko:

"Mes negalime leisti to, nes Egipto laimėjimas atmetime britų sutarties išjudintų tas jėgas, kurios visai sugriautų Vakarų kontrolę visame Viduržemio jūros pietiniame krašte."

Tai brutaliai atviras prisipažinimas.

Marquis Childs mato galutiną susmukimą Vakarų prestyžo Artimuose Rytuose, bet nieko negalima daryti jo išgelbėjimui bent iki praeis Britanijos rinkimai.

Darbo Partijos "socialistinei valdžiai" sunku imtis ginklo.

Kita, ginklai gali užžiebtį pasaulinį karą.

Pinigais, ECA "dovanomis", Egipte nieko negalima padaryti. Egiptiečiai užsige pilną nepriklausomybę įsigyti. — V. Andrusis.

Advokatai

Komerinė spauda beveik neprisiminė apie Nacionalės Advokatų Gildijos (unijos) suvažiavimą, šiomis dienomis įvykusį Chicagoje. Ši organizacija atstovauja kelis tūkstančius advokatų.

Šiais laikais, kada reakcijos nagai pasiekė ir advokaturą, tikrai smagu konstatuoti tą faktą, kad Nacionalė Advokatų Gildija stipriai

ŠYPSENOS

JUOKAI

Nuo Maro, Bado ir...

Vieną vakarą vienas tautietis nugirdo savo žmoną meldžiantis: "Nuo maro, bado ir asilienos, gelbėk mus viešpatie."

"Ir kuo gi ta asiliena užkliuvo?" klausia jis.

"O kaip gi," atsakė žmona. "Kas dabar gali žinoti, ką tu perki, karvieną, arklieną ar asilieną?"

"Koks čia blogumas?" vėl klausia vyras.

"Valgydami kiaulieną ir karvieną, žmonės virto besociais, ištvirkėliais, o kai pradės valgyti asilieną, tai pasidarys asilais."

Tikra Tiesa

— Ar tiesa, kad milijonierius Smitas keliąsi kai tik saulės pirmieji spinduliai pasiekia jo langą, — klausia susirūpinęs žmogelis, susitkęs su jo šoferiu.

— Tikriausia tiesa.

— Taigi, yra darbščių žmonių ir tarp turtingųjų.

— Bet tamsta neužmiršk, kad jo miegamasis kambarys vakarinėje namų pusėje.

stovi teisės ir laisvės pagrindu. Ji atsišaukė į visus savo narius ginti kiekvieną žmogų, kuris persekiojamas už savo politinius įsitikinimus. Ji atsišaukia į visus savo narius ginti legalės profesijos garbę ir nepriklausomybę.

Nacionalė Gildija, savaime suprantama, gins ir tuos advokatus, kuriuos nubaudė teisėjas Medina tik už tai, kad jie gynė komunistų lyderius.

Daug gerų kalbų buvo pasakyta teisininkų suvažiavime.

Profesorius Harper, iš Yale Universiteto, pareiškė, kad Aukščiausio Teismo nuosprendis komunistų lyderių byloj yra skaudžiausias smūgis šios šalies demokratijai — pats skaudžiausias nuo nuosprendžio Dred Scott byloj. Reakcijos pastangos uždaryti advokatams burną, įvedant lojalumo priesaikas, reikštų galą legalai profesijai Amerikoje.

Su ta nuomone sutiko visi prof. Harperio kolegos.

Gerai kalbėjo ir du žymūs Chicagos advokatai — prof. Walter Dood ir E. Dickinson. Jie smerkė McCarrano ir Smitho aktus. Jie kategoriškiausioj formoj pasisakė už Teisių Bilių.

Nacionalės Advokatų Gildijos suvažiavimas prie gėdos stulpo prikėlė Ciceroro rasistus riaušininkus ir bandymus užglostyti smurtą rasistinių vandalų.

Amerikos žmonės gali di-(Pabaiga ant 6 pusl.)

Lietuva -- Gražus Tas Vardas

V. VALSŪNIENĖ

Lietuva—gražus tas vardas. Lietuva prie marių. Ją kryžievių plieno kardas į vergiją varė...

Tremtė ponai našią žemę, Prastą žmogų engė. Slėgė debesys aptemę Vaiskąją padangę...

Kaip žaliuot darželio rūtai? Kaip žydėt radastai? — Užkamuodavo rekrūtai Artojęli prastą...

Bėgdavo už jūrų marių, — Ten vergiją vilko... Kas norėjo, tas ir barė Vargdienėli pilką.

Bet paliekant gimtą kraštą Ir svetūr keliaujant, Jis žiupsnelį, žiupsnelį mažą Žemės vežės saujoj...

Kad ir ten pajustų kvapą Kviečio ir pušaičių, Kad lengvesnė būtų kapo Žemė jam, našlaičiui...

Jis fašizmo jungą kentė, Bet kovoj neklupo. Žemę laisvą, žemę šventą Prsilieski lūpom.

Ją tvirtai apglėbė laikė Mirdami narsuoliai... Atsimink, ta žemė, vaike, Mūsų bus nuo šiolei.

Čia ne veltui vargo mylios Dainomis атаustos, Artojęlių pėdos gilios Žemėje ispaustos.

Patikėk, jinai mums gieda, Kai javus brandina Ir kai gvaldo vėšnios žiedą Ir žiedelį lino.

Kviečio varpos derlių semia, Sodai saulėj rausta, — Kas išdrįstų mūsų žemę Niekinti ar skriausti?!

Ji be ezių, ji be kraštė Mus gyvent prikėlė. Nebereiks vargelio nešti, Žeme motinėle!

J. V. Stalino Atsakymas "Pravdos" Korespondentui Dėl Atominio Ginklo

KLAUSIMAS. Kokios nuomonės Jūs esate dėl triukšmo, šiomis dienomis sukkelto užsienio spaudoje ryšium su atominės bombos išbandymu Tarybų Sąjungoje?

ATSAKYMAS. Iš tikrųjų, neseniai pas mus buvo įvykdytas vienos iš atominės bombos rūšių išbandymas. Įvairių kalibrų atominių bombų bandymas vyks ir toliau pagal planą mūsų šaliai ginti nuo agresyvaus Anglijos-Amerikos bloko užpuolimo.

KLAUSIMAS. Ryšium su atominės bombos išbandymu įvairūs JAV veikėjai kelia aliarmą ir rėkia apie grėsmę JAV saugumui. Ar yra kokio nors pagrindo tokiam nerimui?

ATSAKYMAS. Tokiam nerimui nėra jokio pagrindo.

JAV veikėjai negali nežinoti, kad Tarybų Sąjunga yra ne tik prieš atominio ginklo pavartojimą, bet ir už jo uždraudimą, už jo gamybos nutraukimą. Kaip yra žinoma, Tarybų Sąjunga kelis kartus reikalavo uždrausti atominį ginklą, bet ji kas kart gaudavo neigiamą atsakymą iš Atlanto bloko valstybių. Tai reiškia, kad JAV užpuolus mūsų šalį, JAV valdantieji sluoksniai vartos atominę bombą. Kaip tik toji aplinkybė ir privertė Tarybų Sąjungą turėti atominį ginklą, kad pilnutinai apsiginklavusi pasitiktų agresorius.

Žinoma, agresoriai nori, kad Tarybų Sąjunga būtų beginklė jiems ją užpuolus. Bet Tarybų Sąjunga su tuo nesutinka ir yra tos nuomonės, kad agresorių reikia pasitikti pilnutinai apsiginklavus.

Taigi, jeigu JAV nemano pulti prieš Tarybų Sąjungą, JAV veikėjų nerimą reikia laikyti beprasmišku ir neuoširdžiu, nes Tarybų Sąjunga nė nemano kada nors pulti prieš JAV arba prieš kokią nors kitą šalį.

JAV veikėjai nepatenkinti tuo, kad atominio ginklo paslaptį turi ne tik JAV, bet ir kitos šalys ir, visų pirma, Tarybų Sąjunga. Jie norėtų, kad JAV būtų atominės bombos monopolistai, kad JAV turėtų neribotą galimu-

mą gąsdinti ir šantažuoti kitas šalis. Bet kuo, iš tikro, remiantis jie taip galvoja, kokia teise? Argi taikos išsaugojimo interesai reikalauja tokios monopolijos? Ar nebus teisingiau pasakyti, jog, atvirkščiai, reikalas yra toks, kad kaip tik taikos išsaugojimo interesai reikalauja visų pirma likviduoti šitokią monopoliją, o paskui ir besąlygiškai uždrausti atominį ginklą. Aš manau, kad atominės bombos šalininkai gali sutikti su atominio ginklo uždraudimu tik tuo atveju, jei jie pamatys, kad jie jau daugiau nebe monopolistai.

KLAUSIMAS. Kokios nuomonės Jūs esate dėl tarptautinės kontrolės atominio ginklo atžvilgiu?

ATSAKYMAS. Tarybų Sąjunga yra už atominio ginklo uždraudimą ir už atominio ginklo gamybos nutraukimą. Tarybų Sąjunga yra už tai, jog būtų nustatyta tarptautinė kontrolė, siekiant, kad nutarimas dėl atominio ginklo uždraudimo, dėl atominio ginklo gamybos nutraukimo ir dėl jau pagamintų atominių bombų panaudojimo tiktai civiliams tikslams — būtų vykdomas visiškai tiksliai ir sąžiningai. Tarybų Sąjunga yra kaip tik už šitokią tarptautinę kontrolę.

Amerikos veikėjai taip pat kalba apie "kontrolę", bet jų "kontrolė" vadovaujasi ne atominio ginklo gamybos nutraukimu, o tokios gamybos tęsimu, ir tokio kiekio, kuris atitinka tų ar kitų šalių žinioje esančių žaliavų kiekį. Vadinas, amerikiečiai "kontrolė" vadovaujasi ne atominio ginklo uždraudimu, o jo legalizavimu ir įteisiniu. Tuo pačiu įteisinama karė kurstytojų teisė naikinti su atominio ginklo pagalba dešimtis ir tūkstančius taikingųjų gyventojų. Nesunku suprasti, kad tai yra ne kontrolė, o pasityčiojimas iš kontrolės, tautų taikingųjų lūkesčių apgavimas. Suprantama, kad šitokia "kontrolė" negali patenkinti taikingųjų tautų, reikalaujančių uždrausti atominį ginklą ir nutraukti jo gamybą.

Gerbiamas Skaitytojau!

Jei anč Jūsų gaunamo laikraščio adreso kortelės prie pavardės data ankstyvesnė, kaip .

Oct.-51 (October - Spalių 1951)

Štai žinokite, kad Jūsų Liaudies Balsas prenumeratą jau laikas pratęsti, atnaujinti.

Jūsų be paraginimo prenumeratos atsinaujinimas yra didesnis talka ir parama laikraščiu. Mes jos prašome ir laukiame.

Administracija

Egipto premjeras Mustafa El-Nahas Pasha kalba parlamente informuodamas jį, kad kabinetas siūlo panaikinti Egipto - Britų sutartį, le-

Egiptas

Kadangi Egiptas pastaruoju metu laikyti kariuomenę Sueco kanalo srityje ir bendrai valdyti Sukabinetas siūlo panaikinti Egipto - Britų sutartį, le-

Egiptas yra nedidelė šalis. Jis apima apie 383,000 kvadratinę mylių. Bet jis yra labai sena šalis. Manoma, kad Egipto civilizacija prasidėjo kokie 7,000 metų pirm Kristaus. Tiesa, užrašai siekia 5,000 metų, bet manoma, kad užrašai neapima viso laikotarpio.

Kraštas nelabai patogus gyvenimui. Tikrai Nilo slėnis ir pajūriai turi užtektinai drėmės. Žmonių Egipte yra apie 11,000,000. Pagal religiją jie dalinasi į mohametus, krikščionis, žydus ir kitus. Daugiausia mohametai.

Egipto istorija labai ilga, tai suprantama. Ji valdė karaliai. Pirmu karaliumi buvo Menes. Jis įsteigė Memphis ir pabudavojes Ptah šventovę. Egiptas turėjo daugelį dinastijų. Karaliai mėgo statyti didelius kapus, kurie šiandien atkasinėjami ir tyrinėjami. Atrandama liekanos karalių. Egiptas plačiai

turėjo didelį pritarimą, jis nugalėjo chedivo valdžią ir pradėjo fortifikuoti Aleksandriją. Britų admirolas Seymour užpuolė jį ir po nemažų kovų jis turėjo pabėgti. Britai okupavo Kairą.

Britai pilną Egipto kontrolę įgijo 1882 metais. Sykiu su tuo iškilo britams Sudano bėdos. Britų gubernatorius Gordon žuvo pirma, negu spėjo pribūti jam pagalba. Sudanas buvo apleistas, bet 1886-9 metais lordas Kitchener atgavo Sudaną ir perėmė savo kontrolėn. 1914 metais britai pasgelbė Egiptą savo protektoriatu.

Egiptiečiai ir sudaniečiai nebuvo patenkinti britų dominacija. 1919 metais įvyko nemažų neramumų. Todėl britai paskyrė generolą Allenby specialiu valdytoju Egiptui ir Sudanui.

Darant sutartį 1920 metais, Turkija atsisadėjo visų pretenzijų į Egiptą ir pripažino britų protektoriatą. Protektoriatas, tačiau, egiptėnams nuolatos reikalaujant, buvo panaikintas 1922 metais. Britanija pripažino Egiptui nepriklausomybę. Liko tik tai ją duoti egiptėnams.

Tautiniam judėjimui nuolatos kylant ir kylant, buvo pasiūstas lordas Milneris iširti egiptėnų reikalavimus dėl pilnos nepriklausomybės. Britų valdžia, gavus lordo raportą, vasario 28 dieną, 1922 metais, suteikė Egiptui nepriklausomybę, bet pasilikę teises turėti laisvą komunikaciją, saugoti Egiptą nuo užsieninės agresijos tiesioginiai ar netiesioginiai, saugoti užsieniečių interesus Egipte ir britų interesus Sudane. Tokia tai buvo "nepriklausomybė".

Egipto karalium buvo apkarūnuotas Fuadas, kuvo 16, 1922 metais. Jungtinės Valstijos karaliaus Fuado valdžią pripažino balandžio 27.

Taigi, tiesioginė britų kontrolė, kuri pasidėjo 1883 metais, "pasibaigė" 1922 metais.

1936 metais, Egiptas ir Britanija sudarė sutartį, pagal kurią Egiptas tapo suverene valstybe. Bet ta sutartis davė teisę britams turėti kariuomenę Egipte ir saugoti Sueco kanalą. Kilus karui, Egiptą nuterėjojo mūsų per kelis kartus.

Dabar Egiptas pasimoko panaikinti tą sutartį. Kabinetas ir parlamentas pareiškė, kad ta sutartis nebegalioja. Britai sako: "Nothing doing". Nuo čia dabar jūs patys galite sekti, kas dedasi.

KĄ KITI RAŠO

(Atkelta nuo 5 pusl.)
džiūotis, kad šioj šalyj yra ir drąsių advokatų, drąsiai ginančių demokratines laisves. Jie nenusiilenkė ir nusiilenks raudonėdžiams isterikams. — Laisvė.

Ten, Kur Eina Kovos

OLGA ČECIOTKINA

(Tęsa)

Burmiečiai mėgsta pasilinksminėti, bet jų galimybės šiuo atžvilgiu, net ir sostinėje, nepaprastai ribotos. Vienintelis šalyje Burmos dramos teatras, priklausęs privačiam savininkui, įkurtas maždaug prieš trejus metus. Parke ant ežero kranto stovi ilgas namas, panašus į daržinę. Jo sienos padarytos iš maldinių derblių, stogas — iš šiaudų. Prieš įėjimą į teatrą šaukia pardavėjai, prekiaujantieji dažytu vandeniu ir šviesiai ružavais vandeniniais arbūzais. Prekiautojų šūkavimai visai nekludomai prasiskverbia per demblines sienas į žiūrovų salę ir rungtyniauja su aktorių balsais. Salės vidus visuomet apytamsis: vienintelė elektros lempučių negali apšviesti patalpos. Virš mažytės scenos kabalo pala, ant kurios parašyta: "Sėkmės ir laimės linkime atėjusiems į salę". Ant barjero prieš sceną kitas užrašas: "Nedėkite kojų".

Nors teatras vadinamas dramos teatru, čia rodomos daugiausia operetės ir lengva koncertinė programa. Moterys - aktorės išeina į sceną dailesiais senoviniais kostiumais, su aukšta šukuosena, sudėta panašia į pagodą formą.

Beveik visi Burmos gyventojai — budistai. Pagal senas religines tradicijas, budistų vienuolynai yra tuo pat metu ir mokyklos berniukams (mergaitės iš viso mokomos labai retai). Burmos vienuolynų mokyklose mokosi apie 200 tūkstančių vaikų. Vienuolynai įsikibę laikosi "tradicinės" mokslo sistemos, pagal kurią vaikai mokomi tik rašto ir aritmetikos pradžiai, o visas kitas laikas skiriamas šventųjų knygų skaitymui.

Be vienuolynų mokyklų, šalyje veikia privačios pasaulietiškos mokyklos, ir tik kelios mokyklų yra švietimo ministerijos išlaikomos.

Aukštąjį mokslą gauna reti laimingieji. Rungtynių universitete ir keliuose kolegijose — agronomijos, veterinarijos, miškų ir technikos — mokosi iš viso tūkstantis ar pusantro tūkstančio studentų. Neseniai visos Burmos studentų sąjunga suorganizavo streiką, reikalaujama gražinti Rungtynių universitetui visus pastatus, kuriuos yra atėmę iš jo angliai, atidaryti Mandalaje antrąjį universitetą ir sumažinti mokesčių už mokslą tiek aukštojoje, tiek ir vidurinėje mokykloje.

Daugumoje pasaulietiško mokslo mokyklų mokslas vyksta anglų kalba. Tokių dalykų, kaip istorija, geografija, literatūra, dėstymas turi tikslą

paruošti iš Burmos jaunimo ištikimus anglų karūnai valdininkus. Viskas, kas galėtų pažadinti pažangias mintis jaunosios kartos galvoje, kas galėtų atidaryti jai akis į platų pasaulį už Burmos ribų, kas galėtų pažadinti jų troškimą žinių ir susidomėjimą Tarybų Sąjungos tautomis ir Rytų Europos šalimis, išbraukiama iš vadovėlių arba patiekama iškraipyta forma.

Minglos miesto mokykloje aš mačiau Londono universiteto profesoriaus D. Stampo vadovėlį "Visuotinė geografija", išleistą 1945 metais Londone. Pagal šį vadovėlį mokoma geografijos Indijos ir Burmos mokyklose. Štai, kas kalbama šioje knygoje, išėjusioje, kartoju, 1945 metais:

"1938 metais Vokietija atėjo į Austriją, vėliau ji užėmė visą Čekoslovakiją, o paskui — Lenkiją. Tuo būdu Vokietija dabar (?) didžiausia ir labiausiai apgyventa šalis Europoje, išskyrus Rusiją".

Ir tai viskas. Daugiau nieko apie Vokietiją vadovėlyje nėra. Toliau aš perskaičiau.

"Rusija buvo (?) didžiausia šalis Europoje". "Naujoji Rusija susidūrė su nepaprastais sunkumais. Darbininkai ten mažiau civilizuoti (?), negu kitose Europos šalyse". "Sibiro taigoje pagrindinis verslas — žvejyba".

Nė žodžio apie mūsų penkmečius, apie galingą Kuzbaso, Sibiro, Uralo industriją, nė žodžio apie šalies kultūrą, nė žodžio apie karą!

Jeigu aš būčiau mačiusi tik šią mokyklą ir tik šį vadovėlį, gal būt, manyje būtų likę labai liūdni atsiminimai apie Burmą. Bet aš mačiau ir kitą. Vienoje Rungtynių gatvėje stovi gana senas medinis namas su išpiaustyta atvira terasa, kuriame yra jaunimo organizacijos "Raudonoji gvardija" patalpos. Organizacijos nariai — jauni darbininkai, valstiečiai, buvusieji partizanai — nešioja dengiamos spalvos uniformą, ant kurios rankovės prisūta raudona juostelė su įrašu: "Raudonoji gvardija".

Dideliame kambaryje, kurio langai išeina į pavėsingą sodą, įrengta skaitykla. Tarp laikraščių ir žurnalų, išdėliotų ant paprasto medinio stalo, buvo paskutinieji tarybinio žurnalo "Novoje vremena" numeriai. Čia pat kambaryje stovėjo aukštas fanerinis skydas su priklijuotomis ant jo fotografijomis, iškarptomis iš žurnalų ir dideliu Burmos žemėlapiu. Žemėlapyje ratukais buvo pažymėti rajonai, kuriuose veikė Burmos partizanai japonų okupacijos

metu. Ratukų buvo labai daug. Fotografijos pasakojo apie "Raudonosios gvardijos" narių dalyvavimą partizaninėje kovoje. Tame pačiame skyde, dešiniajame kampe, aprėztame plačia raudona linija, aš pamčiau Lizos Čaikinos ir Zojos Kosmodemjanskos portretus.

Mažyčiame miestelyje, kuriame mes sustojome trumpam laikui pakeliui į Minglą, mus apsupo didelis jaunimo būrys. Tie pusvalandžiai, kuriuos mes praleidome šiame miestelyje, parodė, kad Burmos jaunimas mokosi gyventi ne tik iš angliskų vadovėlių. Aš nespėjau atsakinėti į klausinėjimus apie Maskvą, apie Staliną, apie kolūkius, apie tarybinę mokyklą, apie tai, "kas Tarybų Sąjungoje galvojama apie Beviną?" ir "kuo galima atsakyti į atominę Jungtinių Valstijų bombą?" Pju mieste mes nakvojome vietinio profsąjungų susivienijimo vadovo namuose. Ant rudos, iš lentų sukaltos kambario sienos kabėjo du dideli portretai: Lenino ir Stalino. Portretai buvo vietinio dailininko nupiešti ir dovanoti rajoninėms profsąjungoms už gerą darbą ginant darbininkų interesus.

Rungtynių mieste — viešbutį mieste rasti neįmanoma, — o priemiestyje, Burmos veterinarijos valdybos valdininko namuose. Gatvių čia nėra, dviaukščiai mediniai namai be tvarkos išblaškinti retame miške. Čia visuomet tylu, tik retkarčiais pradarą vežimas arba praužia automobilis. Dieną gyvenvietėje taip pat karšta, kaip ir mieste, bet vakare čia ateina vėsa iš miško, ir gyventojai plačiau atsidaro langus ir stiklines terasų duris. Šeima, kuri mielai suteikė mums pastogę, susideda iš šeimnininko, senyvo žmogaus, jo žmonos, išsaugojusios dar veide buvusio grožio pėdsakus, keleto sūnų, dukters ir mažų anūkių. Šeimnininkas veda ilgas kalbas įvairiausiomis temomis, šeimnininkė kepa naminius pyragus, tešlainius ir kiekvieną kartą per kurį nors sūnų (ji nekalba angliškai) klausinėja: "Ar patiko?" Mes stengėmės neapvilkti gerosios moteriškės. Tarp kitko, pyragai iš tikrųjų buvo skanūs.

Kartą vakare, kai sumažėjo dienos kaitra, mes sėdėjome erdvoje svetainėje. Išskyrus mažus minkštus krėslus aplink mažitį stalą bei lentynas palei sieną, kitokių baldų kambaryje nėra. Ant švartų baltų sienų nejudėdami tupėjo mažyčiai žali driežai — nuolatiniai burmiečių namų gyventojai. Jų smaragdiniai kūnai su išskęstomis plonomis kojomis atrodė lyg puiki akvarelė. Bet štai ropoja musė... Šuolis! — driežas it žaibas puola ją ir, prarijęs, taip pat staiga ap-

Korėjiečiai ir amerikiečiai rikičiai antru sykiu prisipaaklausinėja Kaesongo gyventojus sąrišyje su amerikiečių bombardavimu. Ameri-

miršta naujojoje vietoje: tik karingas caksėjimas: "cak-cak-cak", netikėtai garsiai skamba kambaryje. Namų šeimnininkas ėmė rodinėti mums bronzines statuetes, sidabrines vazas, bokalus ir sidabrinius skydus, išdėstytus lentynose ir ant langų. Tai vis prizai, kuriuos yra gavę sūnus ir dukte už sportinius rekordus. Šeimnininkas labai didžiuojasi savo vaikais. Ant jo rankų krutėjo gražus dvejų metų berniukas paigomis akimis ir porcelianinės lėlės veidu. Berniukas vardu Fraidėjus. Paiešdamas jį ant grindų, senelis pastebėjo: "Šis taip pat bus sportininkas".

Vyresnysis šeimidinko sūnus, Fraidėjaus tėvas, palydėdamas berniuką į gretimą kambarį, pas motiną, rimtai papriesttaravo:

— Jei nebus karo...

(Bus daugiau)

AUDROJ ŽUVO 1,400 ŽMONIŲ

TOKIJO. — Japonijos pakraščiu siautėjo tokia viesula, kokios nėra buvę per 20 metų. Apie 1,400 žmonių užmuštų ar prigerusių. Amerikos karinėms bažėms audra padarė apie milijoną dolerių nuostolių.

Įsigykite ir Skaitykite Šias Knygas:

MOTINA. Parašė Maksimas Gorkis. Viena iš įdomiausių apysakų. 500 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.50

POVILAS JURKA. Parašė R. Mizara. Apysaka iš Amerikos žmonių bei Amerikoj gyvenančių lietuvių gyvenimo. 318 puslapių. Kaina \$1.00.

SENO VINCO RAŠTAI. Telpa 10 apysakų iš Amerikos žmonių gyvenimo. 450 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.50.

K. MARKSO TEORIJS SISTEMA. Parašė L. B. Boudin'as. Mokliškai išdėsto kapitalistinę santvarką ir kodėl ji turės užleisti vietą darbininkų tvarkai. 336 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.00.

GAMTA IR ŽMONES. Parašė M. Ilinas. Labai aiškiai išdėsto gamtą ir kaip žmonės ją pasikinkė savo naudai. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

TARYBŲ GALYBĖ. Parašė Kanterburio dekanas Dr. H. Johnson. Knyga parašyta karo laiku apie tarybinę tvarką. 224 puslapių. Kaina 75 centai.

ŽMOGUS IR MAŠINA. Sūtaisė Jonas Kaškaitis. Knyga gausiai iliustruota, suteikia davinį apie technikos išvystymą ir to reikšmę žmonijai. Kaina \$1.00.

POPIEZIAI IR LIETUVIŲ TAUTA. Parašė prof. Povilas Pakarklis. Knygoje išdėstoma: Po jų vaidmuo: jų žygiai; lietuvių kova prieš kryžiuočius. Knyga turi 255 puslapius. Kaina \$1.50.

Kaip ir Senatvėje Būti Jaunam. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudinga knyga sveikatos klausimu, ypatingai dėl senesnio amžiaus žmonių. Kaina 65 cent.

LLD Kanados Veikiantis Komitetas
P. O. Sta. C., Box 1007, Toronto 3, Ont.

Montrealo žinios

Jehovah'ai išteisinti

Pereitą savaitę Court of King's Bench teisėjas Wilfrid Lazure išteisino paskutinius šešis religinės sekto Witnesses of Jehovah, prieš kuriuos keli metai atgal Kvebeko provincialė vyriausybė paskelbė kryžiaus karą, už tai, kad jie skelbdami savo tikėjimą, sakoma, kritikuoja popiežių ir visą Romos bažnyčios vadovybę. Kvebeko provincija, kaip žinia, yra stiprioji R.K. bažnyčios įtakoj.

Nuo to laiko iki dabar čia buvo visa eilė teismų, kai kurie iš jų teismo nubausti, bet šie paskutiniai buvo kaltinami už platinimą brošiūrų "Kvebeko Deganti Neapykanta Dievui, Kristui ir Laisvei", liko išteisinti.

50 Elektrinių Autobusų

Montreal Transportation Commission pereitą pavasarį užsisakė ir, kaip pranešta, iki lapkričio pabaigos, miestui bus pristatyta 50 elektros jėga varomų autobusų, kurie, sakoma, yra išbandyti ir pasirodė, kad gana praktiški.

Kuriuo ruožu jie bus paleisti, nepranešta. Tik pasakyta, kad bus naudojama

ten, kur reikalinga.

Tie autobusai kainuos, sakoma, daugiau kaip \$1,100,000.

Vėl Subway Klausimas Keliamas iš Naujo

Per eilę metų čia buvo kalbama, daroma įvairių pasiūlymų dėl pravedimo požeminės transportacijos sistemos — subway, bet aktualiai nieko nebuvo padaryta. Šiuo laiku tas klausimas ir vėl iškeltas. Atrodo, kad dabar diskusijos yra aktualesnės ir klausimas stovi arčiau teigiamo išsprendimo.

Šią savaitę darbininkai jau pradeda kasti bandomas aštuonių kvadratinių pėdų pločio duobes, šešiose skirtingose miesto dalyse. Vienok tas dar nereiškia, kad ten, kur bus iškastos tos duobės, bus ir subway vedamas. Tai bus tik paprastas žemės tyrinėjimas. Skylės bus iškastos ant St. Louis Sq., Viger Sq., Champs de Mars, netoli St. Gabriel St., Victoria Sq., Dominion Sq. ir Western Sq. (Atwater parkukas) priešais Forum.

Montrealo subway pravedimui pirmas planas buvo padarytas 1910 metais. Taipgi 1925 m., 1944 m., ir 21-uo žmogaus miesto patariamųjų komiteto 1949 metais.

Šis, paskutinis, planas, tačiau, sakoma bus konstruktyviausias ir praveistas bandomasai darbas bei galutinai paruoštas raportas, tikimasi bus baigtas bėgyje dviejų metų.

Rastas Pamestos Mergaitės Tėvas

Buvo rašyta, kad tūlas laikas atgal, Caughnawaga miškuose buvo rasta 6 metų amžiaus mergaitė. Ji negalėjo pasakyti, kas yra jos tėvai, nei iš kur ji kilusi. Policija per visą laiką dėjo pastangas surasti tėvus, bet iki šiol nebuvo pavykę.

Pastaruoju laiku, tačiau, sakoma, surado jos tikrąjį tėvą, kuris randasi Collins Bay, Ont., kalėjime. Prieš trejetą metų Montrealo apylinkėje jis yra įvykdęs ginkluotą apiplėšimą ir už tai nuveistas 10-čiai metų kalėti. Iš parodyto jam mergaitės paveiklo, jis spėjās, kad tai jo duktė. Patikrinimui, jam bus parodyta mergaitė. Jis mano, kad jo žmona yra kur nors Saskatchewano provincijoje.

Apsivedė

Gaila, kad tik dabar teko

sūžinoti, kad prieš kelias savaites sukūrė šeimyninį gyvenimą — apsivedė Augustas Einikis su Marcinkiu. Laimingo jiems gyvenimo.

Šulmistrams-Pažėrams Suruošta Staigmena

Pereitą šeštadienį Jonui ir Bronėi Šulmistrams, Bronės sesers Balsienės pastangomis ir pas ją namuose buvo surengta netikėta staigmena — juodviečių 15-kos metų vedybinio gyvenimo sukaktuvių pagerbimui balius.

Taipgi Jonui ir Agotai Pažėrams, Filerienės pastangomis ir jos namuose buvo surengta tokia pat staigmena — 20-ties metų vedybinio gyvenimo sukaktuvių pagerbimui balius.

Abiejuose baliuose dalyvavo po gražų būrelį svečių ir "jaunavedžius" apdovanojo dovanomis.

Mirė

Spalio 16 d. mirė Jonas Vyšniauskas, sulaukęs 54 metų amžiaus. Jis jau sirgė ilgas laikas, paskutiniu laiku visiškai sunkiai susirgo, nuėjo į ligoninę ir ten mirė.

ryti. Taipgi naujų skaitytojų gavimui ir senų atnaujiniimui, seniau vajininkės-ai veik kiekvieną stubą aplankydavo. Dabar, tos pačios priežastys neleidžia vienam ar dviem vajininkam tai padaryti. Reikalinga daug platenė taika. Tarka visų LB skaitytojų, rėmėjų ir simpatikų.

LB Administracija yra išsiuntinėjusi visai eilei skaitytojų vajuos veiklai blankelių. Ką kurie, šių žodžių rašytojas žino, puikiai jau darbuojasi, renka aukas, atnaujina senas prenumeratas, Paskelkite jų pavyzdį ir kiti! Ieško naujų skaitytojų. Paskelkite jų pavyzdį ir kiti! Tai viena, o antra, ir labai svarbu, jei jau kurie nenori ar negali pasidarbuoti, tai bent nelaukite kol jus kas aplankys paraginti atsinaujinti prenumeratą ar paprašyti aukų. Sužinoję kas renka aukas ar atnaujina prenumeratas, jūs pasistenkite susieti su veikiančiais ir jiems priduoti.

Būtų tai didelė pagalba visiems.

Piniginė Kvota

Montrealui ir apylinkėi (LLD pirmam rajonui) piniginė kvota nėra labai didelė, bet atsižvelgiant į tai, kad pragyvenimo kainos pakilo daug daugiau, negu darbininkų uždarbiai, — nėra taip jau ir maža. Tačiau žinant montrealiečių nuosirų duosnumą kilniems tikslams, jų meilę laikraščiai ir didį pasiryžimą jį išlaikyti, nereikia abejoti, tie sunkumai bus nugalėti. Kvota išsipildys dar ir su dideliu kaupu. Geriausias būdas išpildyti finansinę kvotą, mano supra-

Montrealiečiams

Gerbiamieji Montrealo ir apylinkės lietuviai-ės, progresu, laisvės ir taikos mylėtojai, LIAUDIES BALSO skaitytojai!

Ateinantį ketvirtadienį, lapkričio 1 d., prasideda mūsų didžioji ir garbingoji darbų savaitė — Liaudies Balso vajuos atnaujinimui senų prenumeratų, gavimui naujų skaitytojų ir sukėlimui finansinės paramos laikraščiai, kad jis eitų, gyvuotų ir neštų tiesos ir šviesos žibintą, kaip nešė praeitus veik dvidešimt metų.

Apie patį vajuos reikala, bei Liaudies Balso reikšmę ir jo rolę tarp Kanados lietuvių, Montrealo pažangiesiems lietuviams, tikiu, nereikia aiškinti. Jie puikiai žino ir supranta! Ligi šiol nuveikti darbai yra geriausiu liudininku. Kitaip Liaudies Balsas nebūtų išaugęs tokiu tvirtu, įtakingu laikraščiu.

Pasikeitė Sąlygos

Mums, kaip matėme, LB Administracija yra uždėjusi kvotą gauti 20 naujų skaitytojų ir sukelti \$550,00 auko.

Tel. LA. 4441
Dr. H. Rosenfeld'as
Oficialus MLSDPD ir DLKVNPD Gydytojas
Kalba Lietuviškai
Valandos: 2-4 v. p. p.
7-8 v. v. ir susitarus
4539 PARK AVE.
Montreal, Que.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus ligų, Akuterijos ir Venerinių ligų

3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL

Valandos Nuo 3 iki 9 Val Po Pietų

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

2832 ALLARD TR. 1135

Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame is namų ir pristatome atgal. Pagerintas patarnavimas. Darbas garantuotas.

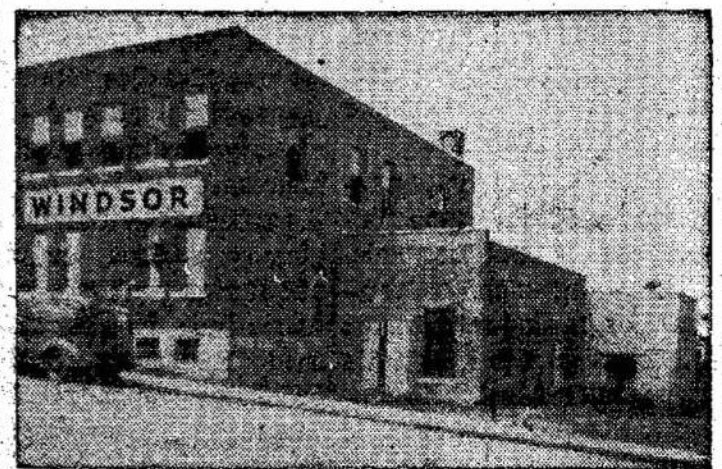
Dėl informacijų prašome telefonuoti TRENMORE 1135
Telefoną Atsako Lietuvaitė

Savininkai:

J. Matulaitis, G. Kriauciūnas, A. Majauskas

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrušis, P. Keršulis, A. Grelbus

1205 Church Ave. TRENMORE 6679

VERDUN, QUE.

Faktai ir Skaičiai

* Svarbiausiasis Turkmenijos kanalas bus visų ilgiausias pasaulyje ir nusitęs 1,100 kilometrų. Visi kiti kanalai yra žymiai trumpesni: štai, Erio kanalas Amerikoje, jungiąs Didžiuosius ežerus su Niujorko miestu, yra 820 km ilgio, ilgiausias Vokietijos kanalas (Emsas-Hanoveris) — 200 km, Suezio kanalas — 151 km, Panamos kanalas — 80 km.

* Salutiniai drėkinimo ir irigavimo kanalai, kurie kasami kartu su Svarbiausiuoju Turkmenijos kanalu, turės 1,200 km ilgio.

* Iškasus Svarbiausią jį Turkmenijos kanala, bus iriguota 1,3 milijono ha žemių medviliniai bei kitoms kultūroms auginti ir sudrėkinta 7 milijonai ha ganyklų.

* Teritorija, tenkanti Svarbiausiojo Turkmenijos kanalo įtakai, siekia maždaug 15 milijonų ha. Tai plotas, kuris lygus beveik pusei Italijos užimamo ploto.

* Šiuo metu Kara-Kumuose vienai aviai išganyti reikia nuo 5 iki 30 ha ploto, o visai kaimenei reikia dešimčių tūkstančių ha. Nesunku įsivaizduoti, kaip padidės gyvulių skaičius, tas dykumas pavertus derlingomis pievomis, kur per metus žolę bus galima pauti 3-4 kartus.

* Statant Svarbiausią jį Turkmenijos kanala, tenka atlikti milžiniškus darbus: išimti 300 milijonų kubinių metrų žemės, sukloti 1,5 milijono kubinių metrų betono. Jeigu kas sukrautų visa tai

timu, reikia štai ką padaryti. Išskelkime obalsį ir šaukime už jį: "Montreale apylinkė 50 LB rėmėjų po \$10.00 aukų!" Tai jau būtų penki šimtai dolerių. Kiti paskui aukos po \$5.00, po \$2.00 ir po \$1.00. Ir taip mes sekmingai galime pravesti LIAUDIES BALSO vajų savo ribose.

Patitikiu, kad mes galime ir padarysime!

J. Lesevičius

Padėkos Žodis

MONTREAL. — Tariame širdingiausi ačiū mūsų draugams ir giminėms, kurie surengė mum iškilmingą staigmeną — balių spalių 13 d.

Ypatingai norime pareikšti padėką rengėjams ir šeiminkams ir visiems tiems, kurie kuo nors prisidėjo.

Nuoširdžiai dėkojame už bendras ir asmenines dovanas. Tos brangios ir gražios dovanos mums primins jūsų nuoširdumą visam mūsų gyvenimui.

Taip pat lietuviškas ačiū už gražius ir reikšmingus linkėjimus.

D. A. J. Matulaičiai

ant vagonų platformų, tai jos sudarytų grandinę, apjuosiančią žemės rutulį per pusiaują 8 kartus.

* Prie Uzbojaus įrengiamos didelės užtvankos, o prie jų statomos trys hidroelektrinės, kurių galingumas sieks 100 tūkstančių kilovattų ir kurios per metus duos 500 milijonų kilovatvalandžių elektros energijos.

* TSRS Ministrų Tarybos nutarimu, Svarbiausiojo Turkmenijos kanalo statyba turi būti užbaigta 1957 metais. Tokių tempų nežino istorija. Štai, kapitalistinėse šalyse daug mažesni kanalai už Svarbiausiąjį Turkmenijos kanala buvo statomi nepalyginti ilgiau. Pavyzdžiui, Nilo užtvanka buvo statoma 68 metus, Panamos kanalas — 35 metus, Suezio kanalas — 22 metus. Kiekviena šių statybų yra išgrįsta kaulais darbo žmonių, kurie žuvo

ir sėkmingai veikia naujos gamyklos — automobilių remonto, motorų remonto, "Atamos" dailiųjų apkaustų gamykla ir kitos įmonės. Kaunas tapo vienu iš stambiausių Lietuvos socialistinės respublikos pramoninių centrų.

Atlikdami didelius darbus statant pramonės įmones, Kauno statybininkai kartu išmetę į metus plečia masinius darbus gyvenamiesiems namams statyti. Su valstybės kredito pagalba Lietuvos respublikos miestuose pastatyta ir atstatyta gyvenamųjų namų, kurių bendras plotas siekia daugiau kaip vieną milijoną kvadratinį metrų. Iš to ne mažą dalis tenka ir Kaunui.

Statyba vyksta pilnu tempu. Neseniai Kaune nuimti statybiniai pastoliai nuo penkių aukštų pastato centrinėje miesto magistralėje — Stalino vardo prospekte. Vėlovo tinkuotojų brigada, lenktyniaujanti su garsiuoju Maskvos stachanoviniu ku, Stalininės premijos laureatu Kutenkovu, pirma laiko užbaigę tų namų išorės apdarymą. Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos — visaliaudinės socializmo šalies darbo žmonių šventės — 34-ųjų metų išvakarėse Kauno įmonių 30 darbininkų, meistrų, inžinierių šeimų švęs įkurtuves šiuose namuose.

Tarybų Lietuvoje plačiai išgarsėjo mūrininko Nikolajaus Liniovo vardas. Jis vienas iš pirmųjų respublikoje perėjo prie greitinių darbo metodų, dalyvavo daugelio fabriku, gamyklų ir gyvenamųjų namų statyboje Kau-

no nepakeliamos kapitalistų priepaudo.

* Milžiniškus darbus atlikti sparčiais tempais yra įmanoma dėka to, kad Tarybų šalis statybą aprūpina tobuliaisiais įrengimais ir mechanizmais, žingsniuojančia ekskavatoriais, stambiausiomis žemsiurbėmis ir panašiai. Viena žemsiurbė pavaduoja 5,000 darbininkų. Žingsniuojančius ekskavatorius, kuriuos gamina Tarybų Sąjungos gamyklos, galima palyginti su stambiu fabriku. Tokio ekskavatoriaus metalinis korpus su antstatais yra lygus 5 aukštų namui, o jo strėlė siekia 65 metrų ilgio. Ši mašina-milžinas sveria 1,000 tonų. Ji viena pavaduoja 7,000 darbininkų žemkasių. 25 tokios mašinos per metus gali iškasti kanala, lygų Maskvos Volgos kanalui.

* Kad kanalo sistema būtų apsaugota nuo sausrų, vyriausybės nutarimu bus pasodinta kanalo zonoje apie 500 tūkstančių ha apsauginių miško juostų.

KAUNAS ATSTATOMAS

S. PASKOVIENĖ

Kaune, kaip ir visur Tarybų Sąjungoje, statybininkai pelnytai gerbiami. Ir tai supranta. Jie daug nuveikė per pokarinį laikotarpį. Kauno okupacijos metais voikiškėji fašistai sugriovė 70 procentų miesto pramonės. Jie sunaikino stoties pastatą, vandentiekį, elektrą, tiltą, padarė visa, kad suparalyžiuotų miestą.

O dabar Kaunas gyvena

pilnakraujį gyvenimą. Iš griuvėsių pakeltos sugriautosios įmonės. Jos yra ne tik atstatytos, bet ir žymiai praplėstos, ir kas metai, kas mėnuo gamina vis daugiau produkcijos. Pakanka pasakyti, kad pirmojo pokarinio stalininio penkmečio pabaigoje, 1950 metais — gamybos apimtis tose įmonėse 40 procentų prašoko prieškarinį 1940 metų lygį. Pastatytos

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanuskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

Tel.: BELairs 2200.

Valandos: kasdien nuo 9 iki 4 v. po piet ir pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį 7-8 val. vakaro, arba su ilg susitarimo, išskiriant šeštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Turi savo ligoninę, egzaminuoja ir gydom įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir peršvietimus (X-Rays) Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams pagiginta kabinas 4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Jeį Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Darbas Garantotas — Greitas Patarnavimas Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W. Montreal

ir sėkmingai veikia naujos gamyklos — automobilių remonto, motorų remonto, "Atamos" dailiųjų apkaustų gamykla ir kitos įmonės. Kaunas tapo vienu iš stambiausių Lietuvos socialistinės respublikos pramoninių centrų.

Atlikdami didelius darbus statant pramonės įmones, Kauno statybininkai kartu išmetę į metus plečia masinius darbus gyvenamiesiems namams statyti. Su valstybės kredito pagalba Lietuvos respublikos miestuose pastatyta ir atstatyta gyvenamųjų namų, kurių bendras plotas siekia daugiau kaip vieną milijoną kvadratinį metrų. Iš to ne mažą dalis tenka ir Kaunui.

Statyba vyksta pilnu tempu. Neseniai Kaune nuimti statybiniai pastoliai nuo penkių aukštų pastato centrinėje miesto magistralėje — Stalino vardo prospekte. Vėlovo tinkuotojų brigada, lenktyniaujanti su garsiuoju Maskvos stachanoviniu ku, Stalininės premijos laureatu Kutenkovu, pirma laiko užbaigę tų namų išorės apdarymą. Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos — visaliaudinės socializmo šalies darbo žmonių šventės — 34-ųjų metų išvakarėse Kauno įmonių 30 darbininkų, meistrų, inžinierių šeimų švęs įkurtuves šiuose namuose.

Tarybų Lietuvoje plačiai išgarsėjo mūrininko Nikolajaus Liniovo vardas. Jis vienas iš pirmųjų respublikoje perėjo prie greitinių darbo metodų, dalyvavo daugelio fabriku, gamyklų ir gyvenamųjų namų statyboje Kau-

ne. Dabar Nikolajaus Liniovo brigada sparčiais tempais stato keturių aukštų namus Gorkio gatvėje. Juose gyvens "Pergalės" gamyklos darbininkai.

Patogūs, šviesūs dviaukščiai namai statomi Juliaus Janonio vardo popieriaus fabriko darbininkams.

Miesto centre, Tolstojaus gatvėje, neseniai pastatytuose puikiuose penkiaaukščiuose namuose, gyvena patys statybininkai.

Kaune yra nemaža žmonių, norinčių turėti nuosavą namą, daržą, sodą. Valstybė jiems padeda, skiria žemės sklypus, duoda ilgalaikes pasiskolas.

Neseniai atšventė įkurtuves nuosavame name "Inkaro" kombinato pamainos meistras Juozas Usauskas.

Puošnus, linksmas Juozo Usausko namas džiugina praevius Erdvilo gatvę. Bet namas gražus ne tik iš oro pusės. Rūpestingas šeiminkas statė jį taip, kad jo šeima gyventų su patogumais. Keturi kambariai, vonia, veranda, viralinės — yra visa, kad name būtų malonu gyventi. Prie namo Juozas Usauskas įtaisė daržą. O rudeni pasodins ir vaismedžių. Bus savo sočas. Nuosavus namus taip pat pasistatė "Inkaro" kombinato darbininkai — šoferis Venckūnas, parengimo cecho pamainos meistras Antanas Gukauskas ir kiti.

Jonas Simonaitis — "Lietuanikos" fabriko avalynės cecho kontrolierius nutarė pasistatyti namą Aleksoto rajone. Dabar statyba eina (Pabaiga ant 12 pusl.)

Montreale Lietuvių Gėlininkas

Marcel Allard

Gėlės ir buketai visokiems reikalams

CR. 3533 - Telefonas - Res. DO. 3696

6420 Iberville St.

Parduodam Namus

PARCPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ

PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSERNES, MĒSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,

Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai Mes esame properčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERUN AVE., VERDUN

Tel. Y00rk 5558; sekmadieniais ir

vakarais po 8.30: TRENmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager

(Reed's Renting Service Reg'd)

PETRAS CVIRKA

Kur Viršaitis Vieškelius Vedė

Jei Vidgirio valsčiuje lietus, — vandens iki bambos; jei vasaros deginanti kaitra, — uodų debesys.

Lango neatversį, — užduosi; atversį, — triukšmas gariose, ošimas medžių, skalinimas šunų, nelaimingų žmonių verksmas, barniai toli toli, dainos toli toli.

Jei žiemą sniegti, — prisnigs kalnus, užpustys kelius, o pavasarį viskas kai pasileis — ir vėl vandens iki juosmens.

Todėl dažnai nederlingi metai valkiojosi Vidgirio žemėje, todėl ir verksmo gryočiose.

Buvo liūdna ne tik žmogui, bet ir veršiui, prištam ant nurudusių ganyklų ir grauziančiam akmenis.

Gal kad girių kraštas, pelkių kraštas, gal dievas išbraukė iš savo žemėlapiu nelaimingų žmonių kraštą, kur daugiausia meldėsi ir daugiausia siuntė piktažodžiavimų jo adresu.

Toms žmonių nelaimėms guosti, visų vargus valdžiai apskaiti vidgiričiai išsirinko viršaitį Dūdą. Pusanmžį, viengungį iš galų galinio kaimo.

Iš pradžių Dūda nieko sau: ir žmonės gyrė jį, ir sveikinosi sutikęs prastus piliečius, bet kaip pradėjo garliaviti ir Kauną važinėti, o kažkas į laikraštį parašė, kad geras tautos sūnus, žymus veikėjas, daug nudirbęs krašto gerovei, — pasipūtė, išpuiko, pasišiaušė.

Paskum pradėjo važinėti Baganovičiaus karioje, vaikščioti su vikaru, ruošti balius, alų vis ragauti, — ir pasmirdo pats alumi. Tas valsčiaus galva.

Valsčiuje nelaimių daug, ne du šimtai. Daug prašymų, aplinkraščių, apskaičiavimų, amžinai raštinėje piliečių būrys nuo ryto iki vakaro. Daug norinčių Dūdą pamatyti, daug norinčių akis į akį su juo pakalbėti.

Bet prie Dūdą sunkiau prieiti, negu prie klebono velykų rytą išpažinties.

Jeį pilietis paklausia: — Ar negalėčiau pamatyti viršaitį?

Sekretorius: — Ach, poną viršaitį. Jis šiandien užimtas. Vargu.

Dūda visuomet užimtas: pirmadienį klebono sesers vardadienis, antradienį vaitininko vaiko krikštynos, trečiadienį numatoma, kad Baganovičius užkvies alaus.

Arba sekretorius piliečiams atsakydavo:

— Rytoj ateik. Viršaičiui galvą skauda dabar. Vos vakar grįžo iš Kauno.

Jie kalbasi:

— Matyt, su vyriausybe gėrė.

— Matyt.

— Visi ten jo papirkti. Nepaduosi skundo. Įkalbėti. Sako, apskrities valdyboj švogeri sėdi.

Tuo tarpu atėjo į valsčių kalbos apie Vidgirio balose užklampusi automobilį su vyriausybes žmonėmis. Buvo, sako, pašauktas net viršaitis.

Nepraėjo nė savaitės, Dūda sušaukė kaimo seniūnus. Sušaukė juos ir paaiškino apie apskrities valdybos pranešimą.

— Netrukus atvažiuo kelio pravedimo komisija. Turit žinoti. Manoma pravesti du kelius.

— Kam dar dviejų? Juk du turime.

— Dviejų nepakanka. Visi valsčiai mūsiški Prašoko. Ir valdyba kreivai į Vidgirį žiūri.

— Bet kokios balos, kokia pliuorzynė, ponas viršaiti.

— Neapsimoka kalbėti. Mūsų kraštas ir taip nekultūringas. Reikia, vyrai, kelių, reikia. Visa Europa juokiasi iš mūsų. Tenai seniai geležiniai keliai, geležinėmis plytomis iškloti, o pas mus... — Mes — ne Europa. Mūsų žemė — ne ponų žemė, baltais visi nevaikščiosime ir visi pyragų nevalgysime.

— Aha, tegul ateina Europa ir pagyvena mūsų sėmėgomis. Pasakykite, tegul ateina. Pamatytų! — karščiausiai pikčiurna Digrius.

— Reikia knygas, vyrai, skaityti, kad permanytum apie Europą, — pasakė Dūda. — O vieškelius turėsime tiesti.

Ir išsiskirstė seniūnai po kaimus, pasakodami, ką prisakė viršaitis:

— Iki penkioliktai sekančio mėnesio, kad būtų pabaigta!

— Ir užvyruoti?

— Viską. Netrukus komisija atvažiuos kelio dalyt. Pamatysim. Reiks nueiti patiemis pažiūrėt kitą antradienį.

— Čia, vyrai, nei šis, nei tas. Rugiai piautini, mėšlas reikia vežti, o pamest darbą ir eit prie kelio — neapsimoka.

— Ne tik neapsimoka, bet ir nėra kada.

— Kam tas kelias, kas juo važiuos. Mums pakanka ir Pilkelio.

— Sako, autobusai važiuosia.

— Reikalinga! Arklius baidyti!

— Šneka, kad vyriausybh žada kraštą pervaziuot.

— Tegul atvažiuoja, pamatyty, kaip mes vargstame, gal ir nuo mokesčių atleisti.

Susirinko kitą antradienį valstiečiai su kastuvais, šlėgomis, virvėmis. Viršaitis atvažiuo su sekretorium ir

dar su kažkokiais dviem ponais. Tie ponai sėdėjo sau, lyg nieko neišmanydami.

Nė jie tvarkė, tik rašėsi į knygutes. O viršaitis į ausį jiems šnypsėtė kažką.

Valstiečiai šnibždėjo, kad tuodu ponai gerokai nuvairinti. Kiti pasakojo, kad komisija čia tiesiai iš Baganovičiaus balius atvažiuo. Buvo ir tokių, kurie ponuose pažino vieną Dūdą švogeri, Kaune aukštoj apskrities valdybos kėdėj sėdintį.

Kaip norėjo, taip rėdė viršaitis kelio dalykus, o komisija nė žodžio.

Pradėjo smagstyti gaires pro laukus; kur pasitaikė vasarajaus, — vasarajaus kraštą atkirto. Vieškelis turėjo eiti vienas per girią, o kitas pro plynus laukus, krūmus ir kitoje pusėje girios susijungti abiem. O už tos girios permesti į svetimą valsčių ir susijungti su plentu ilgu.

Viršaitis komandijo: — Čia reiks iškirst girią, išvežt medžius, išlupt kelmus.

Tą pačią dieną, vėlai vakare, žmonėms bespuksant, baigė matuoti vieną vieškelį. Visiems išdalino sulig hektarais, ir pasirodė, kad vienam kaimui pritrūko kelio.

Viršaitis pakrapstė ausį, pagalvojo, atsisėdo į ratus ir išvažiuo.

Liepė žmonėms kitą dieną susirinkti.

Ant rytojaus viršaitis atvažiuo tik su sekretorium. Tie ponai, kalbėjo, pasilike pas Baganovičių ir užė su dvaro mergomis.

Nors viršaitis ir dvokė alumi, bet ratuose sėdėjo ir tvarkė kelio dalinimą.

Visą dieną viršaitis kelią matavo ir išmatavo taip, kad tarp visų viso valsčiaus piliečių padalinus, geras galas jo liko.

— Kur dėsim tą galą? — klausia jo žmonės.

— Gal kitam valsčiui atiduosim.

— Nesirūpinkit, čia mano dalykas!

Ir viršaitis, ant drobynos atsisėdęs, rašė ir į popierių, ir į lantą.

— Matyt, viršaičio rokunda bloga. Gal špišką kur įkišo, — atsiliepė žilas senis.

Dūda ir šį kartą būtų įsėdęs į vežimą ir užplakęs arklius, bet užpuolė žmonės:

— Mums nėra laiko čia kasdien gaišti.

— Mes negalim darbus palikti ant laukų ir žiūrėt, kaip viršaitis dalini!

— Juk galima sutvarkyti kaip nors arba kitai vasarai atidėti.

— Kad jūs taip norite, — galiu!

Viršaičiui paliepus, sekretorius, išėmė popierių, pa-

skaičiavo ir išdalino lapus seniūnams.

Likusį kelio galą jis padalijo tarp Linkaus, Pinkaus ir Bliundžiaus.

O tie visi trys buvo mažžemiai. Jie turėjo tik sodybas, o ant sodybų po ožką.

Priėjo Linkus:

— Čia negali būt taip. Juk aš bežemis. Tai kiek tada hektarui priguli man?

— Du su puse.

— Kokiu būdu man penkiolika, viršaitis, paskyrei?

— Todėl, kad ne šešiolika! — atkirto viršaitis ir sūdėjo mandriai batą ant bato. — Norėjote, — išdalinau!

Priėjo Pinkus:

— Kad Linkui tiek, tai nieko, bet man už hektarą reikės trisdešimt šešis iškast. Nesuprantu!

— Ir kask!

— Juk tai prieš įstatymus. Be to, aš bedarbis šiuo laiku.

— Puikiausiai. Neturėjai darbo, — gavai! Visi tokie, kaip tu, bedarbiai. Darbo visur gali gaut, jei nori.

Bliundžius nė nejo. Iš tolo pamojo ranka:

— Aš nekasiu. Tiek tai nekasiu. Sąrašė, mačiau, Baganovičiaus visai nematyti.

Ar tai čia teisinga, vyručiai?

Ir viršaitis, matydamas vyrus grupuojantis, iškūrė. Dar pranešė, kad neatlikę darbo prie praveštų vieškelio, gaus pinigines pabaudas. Tokius ir pati valdžia išdėmės.

Viršaičiui išvažiuo, žmonės sutvino į būrį, kalbėjosi, užė, keikė viršaitį. Kai kurie patenkinti stovėjo nuosaliai. Bet tų buvo maž.

Keturių kaimų vyrai susirūpino, o netrukus ir dar trijų kaimų vyrai susirūpino:

— Kur tie pravesti keliai dingsta? Į kokias parapijas eina?

Visi kaimai išrinko tris vyrus. Tie trys vyrai įsisėdo į vežimą ir išvažiuo per girios naujai nužymėto kelio. Tiesiai per triukšmingas girias.

Tikrai kelias ėjo per girias, kur turėjo būti raunami kelmai ir skynami skynimai.

Begalinės balos, kliurkynai, nugriuvę medžiai, susipynusios girgždančios šakos, užgesusi vidury dienos saulė, šniokštimas girios!

Vežimas kiekvieną kartą apsidodavo. Ir vėl, nužiūrėjus pro skynimus kelią, išlėto slinko tolyn.

— Ir čia jis sumanė kelią pravešt! Šimtą velnių užkinęs, tokių kelmų neišrausi.

— Gal ir būtų galima pravešt čia kelias, bet ne vienu metu tai darbas.

— O kam? Į Papartyną galima nuvažiuoti ir Pilkeliu, į Kauną — Giedupiu. Ir tai retas tais keliais važinėja.

Seniau, pasakoja, į Rygą tik važiuodavo druskos.

Kalbėjo trečias:

— Pravesk pro tokia giria

vieškelį, — bematant giria išnyks. Žiūrėk, kad ir prie vokiečių. Išsvogs medžius, išsitampys. O šiaip — nevažiuoja.

— Gražios girios priaugo. Kokios eglės!

Kad žaliai šnikšdama giria džiugino juos, ir ne vienam gal ji buvo artimesnė už viską, tiems anų laikų žmonėms, tai ir ratai išlėto slinko.

Vidgirio valsčius nors ir drėgnas, — didelis, platus.

Ilgai važiuo, ilgą girią, vyrai į ilgą pievą išvažiuo.

Medžiai praretėjo.

Pievose kvepėjo ajerais, o medžių kamienais jau laipiojo vakaras.

— Antai už to pylimo prasideda Eglėnų valsčius.

Jie privažiavo prie upelio, kur vedė juos naujai nužymėtas kelias.

Bet čia siauroje vagoje klykavo mažas upelis. Anapus upelio kelias dingo.

O ant arimų, čia pat, su arkliais paskum akėčias valkiojosi bernas.

— Vyrų, ar negalėtum mums pasakyti, kur čia baigiasi kelias? — paklausė jie sustoję.

Bernas ištiesė botkotį, pasakė:

— Štai čia jis ir baigiasi.

— O už upelio kažin ar jis siekiasi su Eglėnų valsčiaus vieškeliu?

— Ar kur į Raseinius eina?

— Taigi.

— Ne.

Vyrai susėdo į ratus. Iš upelio krantų išlindo žalų galvijų banda.

— Reiktų paklaust, kas čia tą žemę valdo, — tarp savęs kalbėjosi vyrai.

— Klausyk, o kieno tas gyvenimas čia?

— Kerešius.

— Tai šis Kerešius!

Vyrai atsiminė, kad Kerešius turtingiausias už girios. Ir vieni vienas už girios. Atsiminė ir apie neįstekėjusią dukrą, kurią Dūda pats klebonas piršo, o klebonas su Kerešium lyg ir giminiavosi.

— Bet kuriems galams tas kelias. Pranyko čia kaip į šuns uodegą!

— Iš tikrųjų.

Pagaliau visi trys suprato, kam viršaitis naują vieškelį vedė pro girią, platų vieškelį keista kryptimi.

Ir, grįždami per girias, nakčia, keikė plačiomis burnomis Dūdą.

Nedaug ką pakalbėsi prieš viršaitį. Pilietis galėbo burnoti prieš dievą, bet prieš viršaitį nė taip tarsi žodį. — nuneš jį vėjas į jo ausį, o kai reiks valsčiuje parašo, liudijimo, paso, antspaudo, — be-e!

Todėl visi kasė griovius, žvyravo, varvino prakaitą pačiu rugiapiūtės metu prie naujai tiesiamo vieškelio.

Ispūdžiai iš Kelionės į Suomiją

M. KAUNAITIS

(Taša)

Ir nutiesė kelią.
Tiesa, gražus kelias, bet darbo kiek!

Tuo keliu niekas nevažia-vo. Lyg tyčia, nieks jokių reikalų neturėjo.

Nors piemenys, iš girių su savo bandomis iškydę, pasakojo, kad po lietaus ant vieškelio dažnai rasdavo įspaus-tas siurų, išmargintų rat-lankių vėžes.

Vėžes per visus amžiais triukšmaujančias girias.

Nutarė, kad vėžės naujų viršaičio ratų. Kitų tokių, su margais ratlankiais, visame valsčiuje nebuvo.

Taigi kur Dūda giriomis nauju vieškeliu važiavo, — visi žinojo. Ir kaimuose kalbėjo.

Per šilinę viršaitis per girias atvežė Kerešiaus dukterį. Visą naktį iš anapus girių kraiti vėžę, skambino skambalai, ūkavo pabroliai, girti palydovai dainavo.

—0—

Ir vėl ilgai tuo keliu niekas nevažiavo. Margų ratlankių pėdsakai irgi išdilo. Grioviai priaugo samanų, užgriuvo moliu, kai kur išdygo epušės.

Vedus Dūdai, valsčius atsikvėpė. Nebesitrunkė viršaitis jau tiek. Dažniau ir valsčiaus raštinėje jį buvo galima rasti.

Nušiokstė giriomis metai. Mirė plaučių uždegimu Dūdos žmona. Ir naujai privestū vieškeliu paskutinį kartą buvo įspaus-tos ratų vėžės, grabą per girias palydint.

Viršaitis neilgai liūdėjo. Išsirengė naują galą seklyčios, uždengė gontomis svirno stogą, nusiskuto visiškai ūsus.

Pradėjo kalbėti, kad Dūda važiuoja pas našlę Jotautienę. Vėl per girias, per užiančias, tik saulėlydiniu kraštu. O ten — jokio kelio, jokios pėdos nuo pasaulio atsiradimo laiku. Dar tankesnė gria, dar storesnės eglės.

Antrą kartą nuėjo gandai apie naują vieškelį.

Gal tyčiomis kas paleido paskalus, kad vėl užklimpe su aukštais ponais automobiliš Vidgirio pelkėse.

Susirinko tuo reikalu vidgiriečiai. Ir parašė valdžiai nuolankiausia prašymą, kur visai nužemintai prašė val-

siurpų ispūdį mums paliko apsilankymas rajonuose, kuriuose gyvena darbo žmonės, neturintieji sąlygų gyventi gyvenamuosiuose rajonuose. Išivaizduokite giliai akmens uoloje dinamitu išsprogdintą skylę, kurioje įrengti guoliai. Sienomis varva vanduo, dienos šviesa čia niekuomet nepatenka ir dieną naktį blankiai mirksi elektros lempu-tė, kuri, rodos, pakabinta tam, kad pabrėžtu, jog XX amžiuje žmonės gyvena urvini žmogaus landynėse. Ir štai tokiose nepakeliamose sąlygose Suomijos sostinėje Helsinkyje gyvena apie 20 tūkstančių darbo žmonių.

Lankydami šiose landynėse (jos Suomijoje vadinamos "bombų slėptuvėmis"), užėjome pas du darbininkus. Kelių kvadratinį metrų "kambarėlyje" tamsu, oras

džiū nepavestį naujo kelio į Jotautienės vienasėdį.

Labai žemai prašė dar sudrausti Dūdą, pabarti, kad nevestų Jotautienės, nes visiems kaimams viršaičio kraičio parvežimas labai brangiai atsieina, o vieškelis tas visai jiems nereikalingas.

Prašyme rašė ten jie ir apie savo skurdų, liūdną kraštą, užmirštą ir visų paniekintą. Meldė jie vyriausy-bę atvažiuoti pažiūrėti, kaip jie gyvena.

Po prašymu visą naktį rašėsi užgulę kaimiečiai, kreivėzodami įvairiausias pavardes storais sugrubusiais pirštais.

Ir kai jie rašyti pabaigė, raštas buvo toks pat juodas, suklaipytas, kaip ir jų nederlingų laukų arimas.

Nežinia, gal prašymas pateko valdžiai į rankas, bet nieko ji neatsakė vidgiriečiams.

O gandas ėjo apie naujai samanytą vieškelį per plačias, amžinai triukšmaujančias girias pas našlę Jotautienę.

sunkus. Ant sienų kreida iš-piešti langai, pakabintos po-pierinės užuolaidos. Tokį vaizdą teko matyti daugelyje "kambarių". Darbininkai mums pradėjo skystis, moteris verkdamas pasakojo apie savo vargus, nelaimes. Staiga į susirinkusių darbininkų tarpą įsiveržė susivėlusis, akiplėšiškėmis akimis moteris. Jai pasirodžius darbininkai nutilo ir pradėjo skirstytis. Moteriškė garsiai šūkavo. Pasirodė, kad ši moteriškė yra savininkė landynių, kuriose mes lankėmės. Ji šias landynes nuomoja miesto savivaldybėje už 200 tūkstančių markių metams laiko ir priima gyventojus, iš kurių nulupa didžiausius pinigus ir iš to jau yra susikrovusi didelį kapitalą. Landynių savininkė taip pat užsima prekyba. Ji turi maisto produktų parduotuvę. Darbininkai mums papasakojo, kad produktai visuomet pasenę, pienes atskiestas vandeniui, o kainos žvėriškos. Bet išieities nėra. Darbininkai yra priversti naudotis savininkės "paslaugomis", nes kitaip būtų pat atsidersią po atviru dangum, o į jų vietą savininkė susirasiantis kitus gyventojus, kurie neturi netgi tokių "kambarių".

Kada užklausėm mūsų palydovus, kodėl demokratinė visuomenė nekovoja prieš tokį darbo žmonių išnaudojimą. Mums atsakė, kad demokratinė frakcija ne kartą seime kėlė šį klausimą, bet kiekvieną kartą pasiūlymas pas-tatyti nors laikinus barakus seimo deputatų daugumos, kurią sudaro buržuazi-nių partijų atstovai, būdavo atmetamas.

Mums būnant Suomijoje, viename buržuaziniame laikraštyje buvo paskelbta nedidelė tokio turinio žinutė: "Vakar įvyko damų susirin-kimas tikslu organizuoti glo-

bos draugijai benamėms ka-tėms globoti. Išrinkta drau-gijos valdyba, pirmininku iš-rinkta ponias Lund. Taip pat buvo išrinkta revizijos ko-misija. Susirinkime buvo nu-statytas nario mokesčio dy-dis, surinktos aukos. Ponia Vekster paaukojo 10 tūkstančių markių. Viso surinkta apie 50 tūkstančių markių. Nutarta pastatyti namelį benamėms katėms."

Mumis, tarybiniais žmo-nėmis, visa tai atrodė kažko-kia beprotyste...

Suomijoje praleidome 32 dienas. Per tą laikotarpį te-ko sutikti daug žmonių, ku-rie ryžtingai kovoja prieš darbo žmonių išnaudojimą, yra aktyvūs kovotojai už tai-ką, už Suomijos - Tarybų Są-jungos tautų draugystę.

Neužmirštama ispūdį pali-ko susitikimas su darbo žmo-nėmis nedideliame Jurlu miestelyje. Salėje susirinko apie 350 žmonių. Tarp jų buvo dalis dešiniųjų socialistų, kurie pradžioje bandė susirinkusius nuteikti prieš-us. Tačiau susirinkusieji greit nutildė dešiniuosius so-cialistus ir tuomet užsimez-gė draugiškas, nuoširdus pa-sikalbėjimas, kuris užtruko iki vėlyvos nakties.

Mieste Vaaza mes susiti-kome su moterimis — akty-viomis kovotojomis už taiką. Po ilgų tarpusavio pasikalbė-jimų moteris suomių kalba sudėinavo populiarią tarybi-

nę dainą "Ir platus gi kraš-tas mūs gimtasis".

Toš pat dienos vakarą į-vyko miesto demokratinio aktyvo susirinkimas. Vos tik mūsų delegacija pasirodė sa-lėje, iš visų pusių ant mūsų pabiro gėlių puokštės. Dau-gelis kreipėsi į mus, prašy-dami perduoti sveikinimus draugui Stalinui ir palinkėti didžiajam darbo žmonių va-dui daug sveikatos ir ilgų gy-venimo metų viso pasaulio darbo žmonių labui. Susirin-kimo pabaigoje su dideliu į-kvėpimu buvo sugiedotas In-ternacionalas.

Mes visur matėm, kad pa-prasti Suomijos darbo žmo-nės mūsų didžiajai Tėvynei jaučia gilią meilę. Būdamos Suomijoje, mes įsitikinome, kad vis platesnės Suomijos liaudies masės supranta A-merikos - Anglijos imperia-listų — naujo karo kursty-tojų pinkles, vis aktyviau į-sijungia į kovą už taiką, vis vieningiau siekia glaudaus suomių tautos bendradarbia-vimo su didžiąja Tarybų Są-junga — taikos ir demokra-tijos tvirtove visame pasau-lyje.

SUSILAUKĖ DUKTERS

TORONTO. — Pereitą sa-vaite šeštadienį Joe ir Fran-ces Belickai susilaukė dau-giau šeimoms — gražios duk-relės.

Frances eBlickienė yra ge-rai žinomų Gaizauskų dukre-lė.

Geriausios sveikatos vi-siems.

Rep.

Tel. AD. 1618

Šventadieniai: AD. 1618

The Victory Florist

Mūsų Specialybė:

Vestruvių bukietai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės

Savininkas A. Merker 576 Queen St. W., Toronto

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietu-viškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: 46917

Lietuvis Barberis

Stag Barber Shop

Skubus ir Geras Patarnavimas

P. MOTIEJUNAS Savininkas

640 Main St., Winnipeg

Telefonas 925 821

Dr. A. H. Cottick

Dantų Gydytojas Chirūrgas

Taisau ir Naujus Įdedu.

Darbas Garantuotas

802 Tronto General

Trust Bldg.

Winnipeg, Man.

Mes Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Futras, Zakietus, Skraistes ir Kalnieriūsus

- Siuvam Pagal Mierą,
- Parduodam Gatavus,
- Taisom, Perdirbam,
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantuotas

Dėl padėjimo vasarai į šal-dytuvą šaukit: EM. 3-8884 Sandėlis ant Vietos

PRINCESS FASHION FURS

506 Queen St. West

Telefonas: EMpire 3-8884

Elora Flower Shop

72 Lippincott St.

RA. 5459

630 Queen St. W.

PL. 4183

574 Rogers Rd.

RO. 3775

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms ir Kitiems Reikalams

Pe darbo valandų telef.: LO. 3691 arba OR. 4175

Gyvenimo Aktualijos

JURGIS PIPIRAS

Aną vakarą, eidamas iš darbo, užsukau pas Zablacką pavakarieniauti, nes Agnieška buvo informavus mane, kad vėlai grįš ir nepagamins vakarienės. Radau keletą tautiečių, kurie kažką diskutavo.

"Sveikas, ponas", sušuko mane pamatęs Mandrappio dėdę. "Eik čia, pasižėkime." Prie stalo buvo vietos, tad ir atsisėdau.

"Tai ką taip diskutuojate," sakau aš, "gal apie karalaitę?"

"Su karalaitę," sako dėdė, lamdydamas steiką, "viskas tvarkoje."

"Graži moteris," sakau aš, "turėsime puikią karalienę, jeigu sveiki sulauksime tų laikų."

"Karalienės daug geriau, negu karaliai," įsikišo padavėja, "ypatingai vyrams. Štai kad ir dėdė, jis vos nestipito belaukdamas."

Pranešimai

Toronto, Ont.

Moteryų žiniai

Pranešame, kad Toronto Lietuvių Moterų Klubu susirinkimas įvyks šį sekmadienį, spalio 28 d., Lietuvių svetainėje, 3 val. po pietų.

Visos narės ir simpatikės kviečiamos dalyvauti ir prisidėti prie klubo reikalų apsvartymo.

aVladyba

"Ar tiesa, ką sako panelė?" klausiu aš.

"Pamažiau, pamažiau, dar gali gandai pasiekti mano poniją... Žinai, moteris pavydžios," teisinosi dėdė.

Kada padavėja nuėjo su užsakymu, dėdė atsiduso.

"Nesirūpink, ponias nepykys," sakau aš.

"Aš tuo mažai ir rūpinuošiu," pradėjo dėdė. "Yra svarbesnių reikalų."

"Pavyzdžiui?"

"Paimkime vėliausius atsitikimus. Štai mes rengiamės dideliam dalykui, Lietuvos išvadavimui, jos iškėlimui, o mūsų tarpe pastebimas žemyn smukimas."

"Kaip tai gali būti?" klausiu.

"Skaitai laikraščius ir negali tikėti. Baisios rietenos mūsų tarpe. Jeigu mes dabar visi susirinktume į Lietuvą, tai tuojaus neliktų plaukų ant galvos. Nusipešiotume."

"Nėra kuo rūpintis. Dar daug laiko. Gal dalykai pasitaisys," sakau.

"Abejoju. Kuo tolyn, tai blogyn. Kas blogiausia, kad mes visi laipsniškai silpnėjame. Gal nepastebėjai spaudoj. Vienas iš vienos mūsų organizacijų lyderių aną dieną truputį truktelėjo ir užsimiršo savo pavardę. Pikičiausia tas, kad tokiame stovyje būdamas nuėjo pas pažangiusius ir įsiklampojė."

"Tai vis mažmožis. Jūsų tarpe yra išsimokslinusių žmonių, suras būdus tokioms silpnybėms nugalėti."

"Tikrai reiks parašyti tam

zoologui, kad jis nesnaustų. Reikia griebtis pastangų gelbėti tautiečius."

"Tur būt turėjai mintyje biologą?" klausiu aš.

"Ačiū už pataisymą. Mano galva irgi pradeda šlubuoti. Tiek rūpesčio."

Mums bekalbant, įėjo į vaikų klasę graži pasipuošęs tautietis. Jis garsiai paprašė:

"Ar čia galima gauti arklienos?"

"Kodėl tamsta nori arklienos?" klausia padavėja.

"Arklinoje žmonių išganymas. Mes esame lepšiais todėl, kad mes maitinomės kiaulės ir karvės mėsa. Kam tie sutvėrimai verti, visiems aišku. Per ilgą laiką šis tas persimetė į žmogaus būdą."

"Ką čia bendra turi arklina?" klausia padavėja.

"O, arklys yra visai kitas sutvėrimas. Jis yra jėgos ir patvarumo simbolis. Jis maitinasi švairiu pašaru, geria tikrai gryną vandenį, o degtinės — nei į burną, nebent per ausį įpilsi."

Dėdė išsiėmė popierėlį ir užsirašė.

"Tas vyrukas iškėlė svarbų reikalą. Reikia parašyto spaudon, atkreipti atydą mokslo žmonių," pasakė jis man.

Pavalgęs ir išėjęs iš restorano galvojau, kad dabar tikrai įdomūs laikai. Atvyko naujų žmonių, atsivežė naujų idėjų. O tas daug žada Kanadai. Savo laiku Kanados tauta bus kokių nors milžinų tauta.

KAUNAS ATSTATOMAS

(Atkelta nuo 9 pusl.)

jau į galą. Netrukus Jono Simonaičio šeima atsves laimingą ir džiaugsmingą įvykį — įkurtuves. Matydama, kaip sparčiai Simonaičio statyba eina į priekį, pasistatyti

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina
Toronto
Ofiso telef. Kl. 4989
Rezidenc. Midway 9352

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
6 Adelaide St. East
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MQ. 1232
Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Išgaminuoja akis, išdiria
akų nervus, nuo kurių pa-
eina nervuotumas ir galvos
skausdėjimas. Pritaiko aki-
nius.
470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

nuosavą namą nutarė ir jo cecho draugas — "Lituanikos" avalynės fabriko darbininkas Kazys Dagilis.

Auga, vystosi Kaunas. Statomi fabrikai ir gamyklos, gyvenamieji namai ir mokyklos. Aleksoto rajone, ten, kur apsigyveno Jonas Simonaitis, baigta statyti nauja 500 vietų vidurinė mokykla. Rugsėjo 1 dieną pirmą kartą atėjo moksleiviai — vaikai, kas savo darbu priside-

da prie jaunosios socialistinės respublikos — Tarybų Lietuvos — klestėjimo.

ADVOKATAI ATMETA LOJALUMO TYRIMUS

PROVIDENCE: — Rhode Island Advokatų ir Teisėjų Sąjunga savo metiniame suvažiavime nutarė atmesti reikalavimą, kad ir advokatai turėtų daryti lojalumo priesaikas, kad jie būtų tiriami.

Sūnų ir Dukterų Draugijos
Pirma Kuopa Rengia

MASKARADA

Šeštadienį, Lapkričio 3 Dieną

Lietuvių Svetainėj

(160 Claremont St.)

Rengėjai kviečia jaunos ir senus dalyvauti, su maskomis ir be maskų. Įdomiausiai apsimaskavusiems bus duodamos dovanos.

Pasišoksime, pasilinksminsime

Pradžią 8 val. vak.

Rengėjai

\$ \$ Žemiausios Kainos Mieste \$ \$

Veik Fabrikos Kainos Jums

\$299 ir daugiau 8 kb. pėdų refrigeratoriai
\$169 ir daugiau Elektriniai pečiai
\$109 ir daugiau Gesiniai pečiai

25% nuolaidos ant televizijos. Didelės nuolaidos ant skalbiamų mašinų.

Mes darome didelę prekybą. Perkame istisais vagonais, tad parduodame pigiau.

Klauskit PETERIO MELNIKO, po 9.30 val. vakaro — EM. 3-3458 (Toronto)

Lietuvis Plumberis

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliėjinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Priinama Kaina
236 CRAWFORD ST. Tel. LA. 5191
TORONTO

Helen's Fabrics

Lietuviška krautuė visokių medžiagų dėl moteriškų suknelių, gatavų mergaičių suknelių, įvairių skarelė pasipuošimo sagučių ir t. t. Priinama kaina.

1451 DUNDAS ST. WEST — TORONTO
Savininkė E. Dabravolskienė

Stinson's Jewellery

Kvalifikuotas lietuvis (Sniceris) laikrodininkas
Parduodu, taisau laikrodžius, žiedus ir kitokias
jewellery prekes.

2186 Dundas St. W. — Toronto — LO. 1397

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio
Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi Atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą
Reikalui esant ž. ž. ž. kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HY. 9526

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu laikrodžius, žiedus ir kt.
Darbas ir Prekės Garantuota
Atdara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak.

272½ Queen St. W., Toronto

Frank Gažauskas

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvėjas

Reikalui esant prašome kreiptis pas mane

191 Sutherland Dr. - Leaside - MO. 9619